

DRAUGAS

2ND CLASS MAIL
February 21, 1995

THE LITHUANIAN WORLD - WIDE DAILY

Vol. LXXXVI Kaina 50 c.

ANTRADIENIS - TUESDAY, VASARIS - FEBRUARY 21, 1995

Nr. 35

Baltijos šalys stiprins bendradarbiavimą pasienių tarnybose

Vilnius, vasario 10 d. (LR) — Baigiantis Baltijos šalių prezidentų pasitarimui vasario 8 d. Jūrmaloje, Latvijoje, Estijos, Latvijos ir Lietuvos prezidentai Lennart Meri, Guntis Ulmanis ir Algirdas Brazauskas surengė spaudos konferenciją. Jos metu prezidentas Brazauskas, atsakydamas į klausimą, ar bus imtasi konkrečių būdų išvengti ilgų eilių Baltijos šalių pasieniuose, pasakė: „Artimiausiu metu prie Baltijos valstybių ministrų tarybos bus įkurtas šešioliktas komitetas muitų ir sienos tvarkos problemoms spręsti“. Jis pripažino, jog nepaisant šių šalių pasirašytų laisvos prekybos, bevizio važiavimo susitarimų, vis vien šių šalių piliečiams ir per juos vežamiems kroviniams sudėtinga įveikti sienas.

Kaip rašo Ramunė Sakalauskaitė „Lietuvos ryte“, Lietuvos prezidentas informavo, kad, jo nuomone, nauja Latvijos vyriausybės patvirtinta tvarka (nauji muitų tarifai ir naujo pavyzdžio deklaracijos) gali pristabdyti visus Baltijos valstybės kertančius ir šalims naudingus krovinius srautus. Neigiamai buvo įvertinta tai, kad keičiant nusistovėjusias taisykles, apie tai nebuvo informuotos kaimyninės valstybės.

Kaip sakė A. Brazauskas, Baltijos prezidentai derybų metu daug laiko skyrė vyriausybių darbių aptarti. Pasikeitus nuomonėms, buvo išreikšta vilitis, jog konkretūs sprendimai bus priimti per kitą savaitę rengiamą Baltijos valstybių premjerų susitikimą.

prezidentai aptarė ginklų, narkotikų, radioaktyvių medžiagų kontrabandos, organizuoto nusiikalstamumo problemas.

Paneigęs kalbas apie nereizultatyvų Baltijos valstybių bendradarbiavimą, Brazauskas teigė, jog kalbos apie tai, kad Lietuva, Latvija ir Estija lenktyniauja tarpusavyje, tėra atskirų politikų, norinčių išskirti savo šalį aukščiau kitų valstybių, pareiškimai.

„Trijų prezidentų susitikimas dar kartą patvirtino, kad tokie pokalbiai labai reikalingi. Čia gali būti derinamos pozicijos ir formuojami užsienio politikos principai“, pabrėžė Lietuvos prezidentas.

Prisiminę prieš metus pateiktą Danijos siūlymą — kraštuose, kuriuose nėra Baltijos valstybių diplomatinio atstovybių, įkurti vieną konsulatą — trijų šalių vadovai priėjo prie išvados, kad šis bendradarbiavimo būdas reikėtų kuo greičiau įgyvendinti.

Į klausimą, kur — į Londoną ar Maskvą — vyks paminėti Antrojo pasaulinio karo pabaigos, A. Brazauskas atsakė dar neapsisprendęs. Jis pridūrė, kad neturėtų būti išskirtas koks nors vienas miestas.

Vasario 8 d. vakare išplatiname Baltijos valstybių prezidentų susitikimo komunikate pabrėžiama sėkminga integracija į Europos Sąjungą ir tikimasi, kad derybos dėl Europos sutarčių bus baigtos artimiausiu metu. Dokumente sakoma, kad prezidentai aptarė diskusijas dėl NATO plėtimo ir išreiškė nuomonę, jog Europoje neturi būti sumažinto saugumo zona.

Praėjusį sekmadienį devyni žymūs respublikonai, kurie žada kandidatuoti savo partijos nominacijai į JAV prezidentus, arba bent svarsto šią galimybę, dalyvavo New Hampshire valstijos Respublikonų partijos pietuose, pažymint vienerius metus prieš tos valstijos pirminius, arba nominavimo rinkimus. New Hampshire valstijoje anksčiausiai vyksta šie nominavimo rinkimai, ir manoma, kad jų rezultatai stipriai paveiks kandidatų sėkmę ir kitose valstijose. Pietuose dalyvavo šie respublikonai: sen. Richard Lugar, politikas komentatorius Pat Buchanan, sen. Phil Gramm, sen. Arlen Specter, buv. Atstovų rūmų narys iš Illinois Lynn Martin, sen. Bob Dole, buvęs Tennessee gubernatorius Lamar Alexander, radijo programos pravedėjas Alan Keyes.

Norima surengti referendumą

Vilnius, vasario 11 d. (LR) — „Lietuvos rytas“ iš patikimų šaltinių Seime sužinojo, jog LDDP frakcijoje svarstoma galimybė kovo 25 d. kartu su rinkimais į savivaldybių tarybas surengti referendumą dėl Konstitucijos 47 straipsnio, draudžiančio parduoti žemę užsieniečiams, pakeitimo. Pirminsime, jog minėto straipsnio pirmoji dalis nurodo, jog „žemė, vidaus vandenys, miškai, parkai nuosavybės teise gali priklausyti tik Lietuvos Respublikos piliečiams ir valstybei“.

Seimo LDDP frakcijos pirmininkas Gediminas Kirkilas, paprašytas pakomentuoti žinias apie frakcijoje svarstomą galimybę surengti referendumą dėl Konstitucijos 47 straipsnio pakeitimo, teigė, jog svarstomas įstatymo, o ne nutarimo dėl referendumo paskelbimo projektas. „Gal mums pavyks susitariti Seime“, sakė G. Kirkilas. Tačiau, anot jo, jei reikiama balsų kiekio nepavyks surinkti (reikia 95 Seimo narių balsų), bus svarstoma ir referendumo galimybė. „Jei visos frakcijos elgtųsi protingai, atitinkamai į viską reaguotų, nereikėtų jokio referendumo“, pažymėjo LDDP frakcijos seniūnas.

LDDP frakcijos narys, Seimo pirmininko pavaduotojas Juozas Bernatoniš, paklaustas, ar LDDP frakcija ir tiesų žada pateikti Seimui nutarimo dėl referendumo paskelbimo projektą, sakė negalintis atsakyti nei taip, nei ne. Pasak jo, „viskas kol kas tik diskusijų lygyje“.

Kitą vertus, J. Bernatoniš patvirtino, kad LDDP frakcijos narių iniciatyva Seime buvo įregistruotas naujas Konstitucijos 47 straipsnio pataisų projektas. Šis projektas, Seimo pirmininko pavaduotojo nuomone, gali būti pateiktas Seimui svarstyti jau artimiausiu metu.

„Nuo to, kaip į šį projektą reaguos kitos Seimo frakcijos, gali priklausyti, ar Konstitucijos 47 straipsnio pataisus bus teikiama referendumui“, teigė J. Bernatoniš.

Atkreipus dėmesį, jog opozicinės frakcijos Seime jau pasisakė

prieš Konstitucijos 47 straipsnio keitimą, J. Bernatoniš teigė, kad dabar teikiamas šiek tiek pakeistas minėto straipsnio pataisų variantas. Pirminsime, jog pagrindinis opozicijos argumentas prieš Konstitucijos 47 straipsnio keitimą buvo tas, kad negalima parduoti žemės kitiems, kol ji negrąžinta tikriesiems savininkams, J. Bernatoniš sakė, jog žemę parduoti užsieniečiams siūloma tik įstatymu numatyta tvarka. „Be abejonės, nuosavybė turi būti atstatyta, bet to, valstybė negali parduoti žemės ne žemės ūki reikmėms“, aiškino LDDP frakcijos narys, kartu teigdamas, jog žemę parduoti nori patys jos savininkai.

„Tačiau referendumui dėl Konstitucijos 47 straipsnio mes pasiryšime tik tuo atveju, jei tikėsime teigiamais rezultatais, nes pralaimėjus referendumui, prieš šio klausimo būtų labai sunku vėl sugrįžti“, sakė Juozas Bernatoniš.

Patvirtintas finansų ministro atsistatydinimas

Vilnius, vasario 10 d. (LR) — Lietuvos ministras pirmininkas Adolfas Šleževičius patenkino, anot jo, „primygtinį“ finansų ministro Eduardo Vilkelio prašymą atsistatydinti. Į ministro postą premjeras pasiūlė Finansų ministerijos sekretorių, Biudžeto departamento direktorių 49-erių metų Reinoldijų Šarkiną.

R. Šarkinas gimė Ukmergės rajone, Toliūnų kaime. Vilniaus universitete, jis įgijo ekonomisto specialybę, dirbo inžinieriumi, darbo užmokesčio skyriaus viršininku buitinės chemijos imonėje „Spindulys“, vėliau — to paties pavadinimo susivienijime.

Nuo 1972 iki 1980 metų R. Šarkinas Švietimo ministerijoje vadovavo planavimo ir finansų valdybai, buvo vyriausiasis buhalteris, dėstė Vilniaus universitete. Po to jis dvejiems metams buvo išvykęs dirbti į Kubą patarėju konsultantu šalies švietimo ministerijoje.

Nuo 1983 metų R. Šarkinas pradėjo dirbti Finansų ministerijoje. 1991 metais Gedimino

patvirtinus referendumą, prieš šio klausimo būtų labai sunku vėl sugrįžti“, sakė Juozas Bernatoniš.

„Lietuvos rytas“ taip pat pasidomėjo, kada vėliausiai turi būti priimtas Seimo nutarimas (jam reikia 71 Seimo nario balsų), jei referendumą būtų norima surengti kartu su savivaldybių rinkimais. „Įstatyme jokių formalių terminų nėra“, — teigė Vyriausiosios rinkimų komisijos pirmininkas Zenonas Vaigauskas. Tačiau, pasak jo, norint, kad referendumas įvyktų kovo 25 d., sprendimas dėl jo paskelbimo turėtų būti priimtas ne vėliau kaip likus dviem savaitėms iki referendumo rengimo. Tiek laiko, Z. Vaigausko teigimu, reikia biuleteniams spausdinti bei kitiems techniniams darbams atlikti. Be to, pasak jo, turi būti palikta laiko ir agitacijai.

UŽSIENIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS

4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629

TELEFONAS (312) 585-9500

TELEFAKSAS (312) 585-8284

Prezidentas apie viešnagę Lenkijoje

Vilnius, vasario 20 d. (Elta) — Lietuvos prezidentas Algirdas Brazauskas pirmadienį spaudos konferencijoje apibendrinamas savo oficialaus vizito į Lenkiją rezultatus, pažymėjo, kad sudarytos geros prielaidos intensyvesniam abiejų šalių bendradarbiavimui ekonominio ir kultūrinio gyvenimo srityse. Tiek Lenkija, tiek mes pasiryžę kuo greičiau pašalinti tas kliūtis, kurios vis dar apunkina mainus tarp šalių, ypač prekybinius, sakė prezidentas.

Lietuvos ir Lenkijos delegacijų derybose, kurioms vadovavo šalių prezidentai, susitarta sudaryti dvi bendras komisijas. Viena rūpinsis, kad būtų greičiau paruošta laisvos prekybos sutartis tarp Lietuvos ir Lenkijos. Ją pasirašyti tikimasi iš karto po to, kai Lietuva sudarys asocijuotos narystės sutartį su Europos Sąjunga. Kita komisija telks pasiūlymus dėl sienos perėjimo punktų bei muitinių darbo gerinimo.

Lietuvos ir Lenkijos prezidentai nenormaliu pripažino faktą, kad iki šiol nenustatyta siena tarp abiejų valstybių.

Lenkijos verslininkai, sakė A. Brazauskas, suinteresuoti prekybos su Lietuva didinimu, Lietuva to irgi nori. Vyriausybės pareiga sudaryti jiems geras sąlygas, pabrėžė jis, kartu pridūręs, jog komisijų darbas asme-

niškai kontroliuos šalių prezidentai.

Pasak A. Brazausko, Lenkijos oficialiuose sluoksniuose jau nebekeliama Lietuvoje gyvenančių lenkų problema. Įsitikinta, jog Lietuvos įstatymai, liečiantys tautinių mažumų gyvenimą, tarp jų ir valstybinės kalbos įstatymas, atitinka tarptautinius standartus. Algirdas Brazauskas sakė pokalbiuose su Lenkijos vadovais pageidavęs, kad visais tautinių mažumų gyvenimo klausimais ir Lenkijoje būtų laikomasi paritetu. Varšuvoje įvykusiame susitikime su Algirdu Brazausku Lenkijos lietuvius bendruomenės atstovai nusiskundė, kad vis dar iškyla problemos leidžiant lietuviškus vadovėlius, organizuojant radijo ir televizijos laidas lietuvių kalba.

A. Brazauskas patvirtino pranešęs lenkam, kad Lietuvoje nebus registruojamas Armijos Krajovos narių klubas. Tačiau karo veteranų klubo, kaip ir kitų antifasistinės koalicijos veteranų draugijų, registracijai ir veiklai kliūčių neturi būti daroma, sakė prezidentas.

Clinton dar neapsisprendęs, ar vyks į Maskvą

Vašingtonas, vasario 18 d. (AP) — Šeštadienį prezidentas Bill Clinton dar buvo neapsisprendęs, ar priimti kvietimą iš Rusijos prezidento Boris Jelcino gegužės mėnesį lankytis Maskvoje. Aukšti jo pavaduotojai tačiau sako, kad greičiausiai atidės kelionę, iš dalies dėl konflikto Čečėnijoje.

Prez. Boris Jelcinas nori, kad prez. Clinton dalyvautų gegužės 8 d. Maskvoje rengiamame Sąjungininkų pergalės paminėjime, baigiant II Pasaulinį karą.

Po kelių dienų spėjiojimų, ar kelionė atidėta, reiškiant susirūpinimą dėl Rusijos veiksmų Čečėnijoje, Bill Clinton paaiškino, kalbedamas foto sesijoje su reporteriais. „Noriu labai aiškiai pasakyti, kad dar nesame padarę jokių sprendimų dėl gegužės mėnesio tvarkaraščių. Ir čia yra daug klausimų, nes yra daug 50-osios II Pasaulinio karo baigimo sukakties paminėjimų“.

Prezidentas neatsakė į klausimą, ar sprendimas nedaromas dėl Čečėnijos, bet jo pavaduotojai atsakė, kad tai yra viena iš kelių priežasčių.

Valstybės sekretorius Warren Christopher vasario 17 d. pasakė, kad lažai galimybių, kad prezidentas Clinton lankysis Maskvoje vyksiančiuose paminėjimuose.

KALENDORIUS

Vasario 21 d.: Šv. Petras Damiani, vyskupas, Bažnyčios mokytojas (1007-1072); Eleonora, Feliksas, Kęstutis, Žemyna. 1882 m. gimė Lietuvos ministras pirmininkas Mykolas Šleževičius. 1883 m. pasirodė pirmas „Aušros“ numeris.

Vasario 22 d.: Šv. Petro Sostas; Maksimijonas, Margarita, Darvydas, Gintautė. 1387 m. Lietuvos krikštas prie Vytauto Didžiojo. 1732 m. gimė pirmasis JAV prezidentas George Washington. 1857 m. gimė skautijos steigėjas Robert Baden-Powell.

Lito kursas nesikeis

Vilnius, vasario 17 d. (LR-AGEP) — Lietuvos vyriausybė ir Lietuvos Bankas paskelbė pranešimą, kuriame sakoma, kad pastaruoju metu visuomenėje nerimsta spekuliacijos lito vertės sumažinimo klausimu, nepagrįstai agituojami ir klaidinami Lietuvos žmonės.

„Todėl vyriausybė ir Lietuvos Bankas pareiškia, jog ir toliau bus griežtai laikomasi esamo fiksuoto lito kurso bei Valiutų valdybos principų“, rašoma praneškime. „Lietuvos Banko užsienio valiutos ir aukso atsargos šių metų pradžioje sudarė 587 milijonus JAV dolerių. Nuo 1994 m. balandžio 1 d. šios atsargos padidėjo daugiau kaip 180 milijonais JAV dolerių, arba beveik 1.5 karto. Jų visiškai pakanka stabiliam lito kursui užtikrinti“.

Pasiekta pažanga

Vilnius, vasario 20 d. (Elta) — Derybose dėl asocijuotos narystės Europos Sąjungoje pasiekta pažanga. Tokią išvadą priėjo pirmadienį susitikę Lietuvos užsienio reikalų ministras Povilas Gylys bei Lietuvoje viešintys Prancūzijos užsienio reikalų ministerijos generalinis sekretorius Bertrand Dufourcq ir Europos skyriaus vedėjas Olivier Nicolas.

Prancūzijos URM generalinis sekretorius pareiškė nuostata, jog sutartis dėl Lietuvos asocijuotos narystės bus pasirašyta dar šį pusmetį, kol Europos Sąjungoje pirmininkauja Prancūzija. B. Dufourcq taip pat pabrėžė, kad po sutarties pasirašymo Lietuva taps lygiaverte Europos Sąjungos partnere, kaip ir kitos šešios Vidurio Europos valstybės.

Ministras P. Gylys pažymėjo, jog Lietuva suinteresuota pereinamąjį laikotarpį Europos Sąjungoje baigti 1999 metų gruodžio 31 diena.

SVEIKATOS KLAUSIMAI

KAIP DAŽNAI DARYTINOS MAMOGRAMOS?

DANIELIUS DEGĖSYS, M.D.

Krūties vėžio ligomis dauguma moterų suseraga sulaukusios senesnio amžiaus. 78 proc. krūties vėžio susirgimų randama pas moteris, turinčias daugiau negu 50 metų. 22 proc. suseraga jaunesniame amžiuje. Susirgti krūties vėžiu moterims 40-50 metų tarpe galimybė yra vienai iš šešiasdešimt šešių. Nuo 50-60 metų galimybė susirgti yra vienai iš keturiasdešimt trijų moterų ir sulaukus 60 metų, krūties vėžio rizika būna vienai iš dvidešimt devynių. Amžiumi didėjant, didėja rizika. Turint omenyje tokią didelę riziką susirgti krūties vėžiu, dauguma gydytojų ir American Cancer Society rekomenduoja, kad moterys kreiptų daugiau dėmesį į krūtis ir dažniau būtų tikrinamos gydytojų bei dažniau darytų mamogramas.

Yra patariama, kad 20-39 metų moterims krūtis kliniškai būtų gydytojo tikrinamos kas trys metai. 40-50 metų, turėtų daryti mamogramas kas dveji metai, nors kai kurie gydytojai netiki, kad tokių metų grupės moterims toks krūtų tikrinimas sumažintų nuo krūties vėžio mirimų skaičių. Jie sako, kad krūtis tikrinti reikia kasmet. Bill Clinton administracijos sveikatos apsaugos planas numato apmokėti mamogramas išlaidas 50-64 metų moterims ir darant mamogramas ne dažniau kaip kas 2 metai. Jaunesnoms moterims už padarytas mamogramas apdraudimas bendrovė nemokėtų. Pagal Švedijoje darytas studijas, daryti mamogramas kasmet nėra reikalo. Jų studijos rodo, kad moterų 40-70 metų grupėje, kurios buvo tikrinamos mamogramomis kas dveji arba treji metai, mirtingumas nuo krūties vėžio sumažėjo 31 proc., lyginant su kita tokio pat amžiaus grupe, kuri nebuvo tikrinama. Massachusetts General Hospital krūties vėžio ekspertas, dr. Kopans, mano, kad švedai būtų turėję dar geresnius rezultatus, jeigu jie būtų tikrinę moteris dažniau, būtent, kas metai. Jis sako, kad, tikrinant krūtis kas 2-3 metus, sutapoma tik pinigai, neapsaugojant sveikatos. Yra apskaičiuota, kad šiais metais Jungtinėse Amerikos valstijose, krūties vėžiu susirgs per 182.000 moterų, iš kurių apie 64.000 mirs; 37.000 mirusių moterų bus virš 50 metų amžiaus, o kitos bus jaunesnės. Krūties vėžio ekspertai ir American Cancer Association tvir-

tina, kad, jeigu mamogramos būtų daromos kas metai, tai apie 30 proc. moterų būtų apsaugotos nuo mirties.

Susirgti krūties vėžio liga rizika dar padidėja toms moterims, kurių motinos arba seserys sirgo krūties vėžiu, lygiai kaip ir moterims, kurios turėjo vėžį vienoje krūtyje. Nežiūrint, kad yra aiškiai įrodyta, jog darant reguliariai mamogramas, mirtys nuo vėžio ligos su mažėja, daugelis moterų mamogramų nedaro. Pagal Nacionalinio vėžio instituto 1990 m. apklausą, apie 40 proc. moterų, vyresnių, nei 50 metų, niekada nebuvo darę mamogramas. Priežastys: 1) moterys galvoja, kad, jeigu jų krūtys atrodo normalios ir jos neturi apčiuopiamų auglių, tai mamogramas daryti nereikia; 2) gydytojas nesakė, kad joms reikia daryti mamogramas; 3) tyrimai per daug kainuoja; 4) bijo, kad gali surasti vėžį; 5) atidėlioja egzaminavimą; 6) bijo rentgeno spindulių.

Mamogramų technika šiuo metu yra tobula ir švietimui vartojamas rentgeno spindulių kiekis yra toks mažas, kad nėra pavojaus sveikatai. Vienai mamogramai spindulių kiekis būna lygiai toks, kokį suvartojama dantis peršvietimui. Mamograma gali parodyti gana mažą, degtuko galvutės dydžio auglį, bet apie 10 proc. vėžio auglių, kuriuos galima apčiuopti pirštais, mamograma neparodo, todėl, prieš darant mamogramą, yra būtina krūtis kliniškai iširti.

Mamograma kainuoja 100-125 doleriai. Jungtinėse Amerikos Valstijose beveik visos valstijos, išskyrus 5, turi įstatymą, kad sveikatos apdraudimas bendrovės privalo padengti mamogramų išlaidas.

Išvadoje reikia pasakyti, kad, nežiūrint, kad Vašingtonas nutars, moterys, norėdamos apsaugoti nuo krūties vėžio ir ankstyvos mirties, turėtų vadovautis American Cancer Society patarimais ir 20-39 metų amžiaus tikrintųsi krūtis kas trys metai, o 40-49 metų amžiaus moterys darytųsi mamogramas kas dveji metai. O moterys, esančios 50 ir daugiau metų, darytųsi mamogramas kas metai. Šiuo metu, neturint kitų apsaugos priemonių prieš krūties vėžio ligą, kliniškai mamogramos tyrimai yra geriausias priemonės apsaugoti nuo ankstyvos krūties vėžio ligos.

Paskaitų metu slaugės užsirašo informaciją apie ŽIV-AIDS apsaugą sau patiems ir pacientams. Paskaitos vyko Vilniaus vidurinės medicinos mokyklos patalpose praėjusių metų lapkričio mėn.

Nuotr. Pr. Štutienės

Visuotiniame Jaunimo centro narių susirinkime vasario 5 d. pranešimą daro kun. Juozas Vaišys, SJ. Prie stalo - Pranešė Masionienė ir Vaclovas Momkus.

Nuotr. J. Tamaliūčio

BAŽNYČIA LIETUVOJE IR PASAULYJE

MONSINJORAS PAŠVENTINO BANKĄ

Ketvirtus metus dirbantį privatų „Tauro banką“ sausio 29 d. pašventino monsinjoras Kazimieras Vasiliauskas. Bankas jau turi 12 milijonų litų akcinį kapitalą ir 6 filialus Lietuvoje.

„Tauro banko“ prezidento G. Konopliovo žodžiais, banko veiklos idėjinis pagrindas – dešimt Dievo įsakymų ir Popiežiaus Jono Pauliaus II enciklika „Centesimos annus“ nuosavybės klausimu.

„Jaučiuosi atvykęs į kita karalystę“, – pasakė K. Vasiliauskas pradėdamas šventinimo ceremoniją. Mūsų – dvasinių vertybių karalystę, jūsų – ekonominių vertybių karalystę. Kartais jos yra supriešinamos.

Šis susitikimas, pasak monsinjoro K. Vasiliausko, tai simbolis, kaip dvi karalystės gali bendrauti. Aiškindamas pašlakstymo reikšmę, monsinjoras

sakė, jog tuo jis iš visos širdies linki, kad šiuose namuose viskas būtų švaresnė, kad niekas čia nesijaustų nukriaustas.

Monsinjoras K. Vasiliauskas pašventino ir dabar veikiančią, ir naujai statomą banko pastatą, kurio 30 kabinetų įsikurs 90 darbuotojų, veiks restoranas ir viešbutis, taip pat banko individualias saugyklas, kuriose yra 700 abonentinų dėželių, jau dabar 70 proc. užpildytų.

Į šventinimo iškilmes buvo atvykę prezidentūros, Seimo, vyriausybės, Lietuvos taupomojo banko, dešimties politinių partijų bei sąjunga, komercinių bankų atstovai, „Lietuvos“ imonių vadovai.

PERSEKIOJAMA VIS DAUGIAU KRIKŠČIONIŲ

Vienoje (Austrija), Žmogaus teisių organizacija „Cristian Solidarity International“ (CSI) gruodžio 10 d. švenčiamos Tarp-

tautinės žmogaus teisių dienos proga atkreipė dėmesį, kad šiandien pasaulyje persekiojama daugiau krikščionių, negu kada nors anksčiau. CSI konstatuoja, kad žmogaus teisės pažeidinėjamos dėl įvairių priežasčių. Pagrindinėmis iš jų laikytini ideologiniai prieštaravimai (pvz., komunistinėse ir ateistinėse valstybėse), karingos religinės srovės (pvz., islamo fundamentalizmas), autoritarinės vyriausybės (stiprus spaudimas socialiniu požiūriu aktyviems krikščionims Lotynų Amerikos šalyse), taip pat karai ir revoliucijos, kurių metu krikščionys tampa teroro ir karinės prievartos aukomis.

CSI duomenimis, praėjus 46 metams nuo JT Žmogaus teisių deklaracijos paskelbimo, žmonių religinė laisvė ribojama arba labai pažeidinėjama dvidešimtyje šalių. CSI čia pirmiausia mini Sudaną, kurio vyriausybė vykdo prievartinę islamizacijos politiką. Šalies pietuose vyksta pilietinis karas, kurį sukėlė ekonominės ir politinės priežastys, pamažu igijo religinę dimensiją, visi, kas priešinosi islamui, persekiojami. Toliau CSI atkreipia dėmesį į krikščionių padėtį Pietryčių Turkijoje, kur jie tampa konflikto tarp Turkijos valdžios organų ir kurdų sukilėlių aukomis. Pakistane krikščionių mažumą vis labiau terorizuoja fundamentalistai.

Lotynų Amerikoje ir Rytų Timore krikščionims, ginantiems diskriminuojamas gyventojų grupes, grasinama mirtimi ar kėsinamasi į jų gyvybes. Kinijoje toliau persekiojama pagrindinė Katalikų Bažnyčia.

GIESMININKŲ KONKURSAUS

Sausio 22 d. Utenos Dievo Apaizdos bažnyčioje vyko tradicinis, jau antrasis jaunuųjų giesmininkų konkursas, suruoštas parapijos klebono kunigo Sigitos Sudento.

Šio konkurso tikslas, kun. Sudento žodžiais, – paskatinti Utenos miesto ir apylinkių jaunimą mokytis giesmių, pažinti jų dvasinę vertę, puoselėti lietuviškas melodijas ir ieškoti naujų talentingų dainininkų.

Dievo Apaizdos bažnyčios salėje vos sutilpo visi giesmininkų konkurso dalyviai ir žiūrovai. Konkurso vertinimo komisijos pirmininkas profesorius, dainininkas Eduardas Kaniava konkursą įvertino kaip didelį muzikinį įvykį. Profesorius ir pradėjo jį, Muzikos akademijos dėstytojai, pianistė Nijolė Ralytė akompanuojant, sudainavęs „Užaugau Lietuvoj“.

Konkurso dalyviai turėjo parengę po du kūriniai – giesmę ir lietuvišką dainą. Koncerto pabaigoje Janinos Degutytės eiles skaitė aktorė Barbora Abramavičiūtė, dainavo „Utenos gerimų“ etnografinis ansamblis, vadovaujamas E. Panavienės.

Jaunuųjų giesmininkų konkurso rezultatai bus sumuotai per Velykas. (LR, 01.25)

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, Legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of Legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Second class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices. Subscription Rates: \$95.00. Foreign countries \$110.00. Postmaster: Send address changes to Draugas – 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629.

Pašto išlaidas mažinant, pakvitavimai už gautas prenumeratas nesunčiami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytojo adreso, gavus iš jo mokesčių, atžymima, iki kada yra užimokėjęs.

Už „Draugo“ prenumeratą atsiliginama iš anksto

	Metams 1/2 metų 3 mėn.
JAV	\$95.00 \$55.00 \$35.00
Kanadoje ir kitur (U.S.)	\$110.00 \$60.00 \$40.00
Tik šeštadienio laida:	
JAV	\$55.00 \$40.00 \$30.00
Kanadoje ir kitur (U.S.)	\$60.00 \$45.00 \$35.00
Užsakant į Lietuvą – Oro paštu	\$500.00 \$250.00
Tik šeštadienio laida	\$180.00 \$85.00
Paprastu paštu	\$100.00 \$55.00
Tik šeštadienio laida	\$55.00 \$55.00

• Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.
• Redakcija dirba kasdien nuo 8:30-4:00; šeštadieniais nedirba.

• Redakcija straipsnius taisyso savo nuožūra. Nesunaudotų straipsnių nesaugo. Jūs grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį netaisako. Skelbimų kainos prisiunčiamas gavus prašymą.

SILPNĖJA KATALIKYBĖ LOTYNŲ AMERIKOJE

Limos arkivyskupo Augusto Vargas Alzamora įsitikinimu, iš Lotynų Amerikos katalikizmas teliškės vien vardas. Nors daugelis žemyno gyventojų priklauso Katalikų Bažnyčiai, tikrų katalikų nėra tik keletas, Peru sostinėje žurnalistas pareiškė neseniai kardinolui paskirtasis arkivyskupas.

Didžiausiu Lotynų Amerikos Bažnyčios uždaviniu Vargas Alzamora pavadino „milžiniško 'drungnų' katalikų skaičiaus" evangelizaciją. Arkivyskupo

nuomone, tikrai radikalus Lotynų Amerikos Katalikų bažnyčios atsinaujinimas gali autentiškai pakeisti visuomenę socialinėje ir kultūrinėje srityse. „Akivaizdu, kad drungna katalikybė yra tiesiogiai susijusi su solidarumo ir moralinių principų stoka“, pridūrė jis. („Katalikų bažnyčia Lietuvoje“, Nr. 11)

LINAS A. SIDRYS, M.D.
Ophthalmolog/Akių Chirurgas
9830 S. Ridgeland Ave.
Chicago Ridge, IL 60415
708-636-8622
4149 W. 63rd St.
312-735-7709

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C.
4647 W. 103 St., Oak Lawn, IL
Pirmas apyl. su Northwestern un-to diplomu, lietuviams sutarkys dantis už prienamą kainą. Pacientai priimami absoliučiai punktualiai. Susitarimui (kalbėti angliskai) tel. 708-422-8260

Kab. 312-735-4477;
Rez. (708)246-0067; arba (708)246-6581
DR. E. DECKYS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
SPECIALYBĖ – NERVŲ IR EMOCIJOS LIGOS
CRAWFORD MEDICAL BUILDING
6449 So. Pulaski Road
Valandos pagal susitarimą

DR. A. B. GLEVECKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ – AKIŲ LIGOS
3700 W. 95 St. Tel. (708) 422-0101
Valandos pagal susitarimą
Pirmd. 3 v.p. - 7 v.v. antrd. 12:30-3 v.p.p. trečd. uždaryta, ketvd. 1-3 v.p.p. penkt. ir šešt. 9 v.r. - 12 v.p.p.

6132 S. Kedzie Ave., Chicago
(312) 778-6969 arba (312) 489-4441
DR. K. A. JUCAS
ODOS LIGŲ SPECIALISTAS
GYDO ODOS AUGLIUS, ZAIDŽAS IR IŠSIPLĖTUSIAS KIJURJ VENAS
KOSMETINĖ CHIRURGIJA

DR. JOVITA KERELIS
Dantų Gydytoja
3315 W. 55th St., Chicago, IL
Tel. (312) 476-2112
9525 S. 79th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. (708) 598-8101
Val. pagal susitarimą

DR. VILJA KERELYTĖ
Chiropraktinis gydymas, sveikos mitybos pritaikymas ir akupunktūra
7271 S. Harlem, tel. 708-594-0400
Bridgeview, IL 60455
Valandos pagal susitarimą
Tel. kabineto ir buto: (708)652-4159

DR. P. KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1443 So. 50th Ave., Cicero
Kasdien 1 iki 8 v. v.
išskyrus treč. Sešt. 12 iki 4 val. p.p.

DR. PETRAS V. KISIELIUS
INKSTŲ, PŪSLĖS IR PROSTATOS gydymas bei chirurgija
172 Schiller St., Elmhurst, IL 60126
708-941-2909
Valandos pagal susitarimą
Vakaras ir savaitgaliais tel. 708-834-1120

DR. S. LAL
SPECIALYBĖ – VIDAUS LIGOS
7722 S. Kedzie, Chicago 60652
Tel. 312-434-2123
Pirmd. 2 v.p. - 7 v.v., antr. 9 v.r. - 12, ketvd. 12 - 4 v.p., penkt. 12 - 6 v.v.

DR. ŽIBUTĖ ZAPARACKAS
DR. PAUL KNPPER
AKIŲ LIGOS – CHIRURGIJA
166 E. Superior, Suite 402
Valandos pagal susitarimą
Tel. – (1-312) 337-1285

Kab. tel. (312) 471-3300
VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS – ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.,
Chicago, Ill. 60652

Cardiac Diagnosis, Ltd.
Marquette Medical Building
6132 S. Kedzie
Chicago, IL 60629
Tel. (312) 436-7700
RIMGADAS NEMICKAS, M.D.
S. PRASAD TUMMALA, M.D.

Širdies ir Kraujagyslių Ligos
Valandos pagal susitarimą
DR. L. D. PETREIKIS
DANTŲ GYDYTOJA
9055 S. Roberts Rd., Hickory Hills, IL
1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave.
Tel. (708) 598-4055
Valandos pagal susitarimą

DR. RAIMUNDAS RUGINIS
Chiropraktinis gydymas nuo nugaros, kaklo ir galvos skausmų
1025 Ogden Ave.
Lisle, IL 60532
Tel. 708-963-1410

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ, PŪSLĖS IR PROSTATOS CHIRURGIJA IR GYDYMAS
6132 S. Kedzie
Val. antr. 2-4 v.p.p. ir ketv. 2-5 v.p.p.
Sešt. pagal susitarimą
Vizitai apmokami Medicare
Kabineto tel. (312) 776-2880
Namų 708-448-5545
Priklauso Holy Cross ir Pajos Community ligoninėms

EDMUNDAS VIŽINAS, M.D., S.C.
Specialybė – Vidaus ligų gydytojas
Kalbama lietuviškai
6165 S. Archer Ave. (prie Austin)
Valandos pagal susitarimą
Tel. (312) 585-7755

ARAS ŽLOBA, M.D.
AKIŲ CHIRURGIJA
AKIŲ LIGOS
Good Samaritan Medical Center-
Naperville Campus
1020 E. Ogden Ave., Suite 310,
Naperville, IL 60563
Tel. 708-527-0090
Valandos pagal susitarimą

ATVIRAS LAIŠKAS ALGIRDUI BRAZAUSKUI

JONAS VALAITIS

Prasidėjus naujiems 1995 metams, laikas pažvelgti į Algirdo Brazausko praeities, dabarties, ateities veiklą ir tos ateities veiklos galimybes.

Kreipiuosi į Algirdą Brazauską kaip asmenį, gimusį Lietuvoje, visą laiką išgyvenusį Lietuvoje ir Lietuvoje sukūrusį savo šeimą. Šalia šeimos Algirdas Brazauskas didelę savo gyvenimo dalį paskyrė savo inžinerijos profesijai ir politiniam darbui Lietuvoje. Nepaisant labai sudėtingų sąlygų okupuotoje Lietuvoje, Algirdas Brazauskas savo profesinio pasirodymo ir darbo dėka nuveikė nemažai praeities okupuotoje Lietuvoje ir dabartinėje nepriklausomoje Lietuvoje. Būdamas pragmatikas — praktikas pasirinko inžinerijos profesiją. Iškęs savo profesinės karjeros tikslą, įsijungė į Lietuvos komunistų partiją (LKP). Algirdas Brazauskas savo profesinio pasirodymo ir kompromisinio politinio stiliaus dėka 1977 metais tapo LKP-CK sekretoriumi ekonomikai ir tuo pačiu partinių komunistų okupuotoje Lietuvoje. Šis pirmasis Algirdas Brazauskas kompromisas su savimi ir vėliau kartojosi per okupuotos Lietuvos ir nepriklausomos Lietuvos laikotarpį. Algirdas Brazauskas savo knygoje „Lietuviškos skyrybos“ ieško pateisinamą argumentu tokiam savo sprendimui. Vienas

„Lietuvoje partija, manyčiau, iš esmės buvo visuotinė, tokia rami, tyli rezistencija, bandant kuo daugiau toje situacijoje nuveikti Lietuvai“. Argi iš tikrųjų visuotinė? Algirdas Brazauskas toje pačioje knygoje tvirtina, kad LKP tuo metu turėjo 220,000 narių. Pagal jį, ši skaičių padauginus iš keturių, susidarytų arti milijono — vienas trečdalis Lietuvos gyventojų, pritariančių LKP. Šis skaičius nėra didesnis už 250,000 lietuvių, išstremtų į Sibirą. Šitą skaičių padauginus iš keturių, susidarytų antras milijonas — antras trečdalis Lietuvos gyventojų, nukentėjusių nuo LKP. Prie antro milijono pridėjus trečią milijoną nepartinį Lietuvos gyventojų, susidarytų du trečdaliai Lietuvos gyventojų nukentėjusių ir nepartinčių LKP politikai.

Panaši padėtis yra dabartinėje nepriklausomoje Lietuvoje. Vienas trečdalis Lietuvos gyventojų neapkenčia Algirdo Brazausko, antras trečdalis Algirdą Brazauską galbina ir trečias trečdalis, balsavęs už Algirdą Brazauską per paskutinius rinkimus, šiuo metu, atrodo, keičia savo nuomonę. Sunku Algirdui Brazauskui būti Lietuvos prezidentu, kai ne mažiau, kaip vienas milijonas Lietuvos piliečių ne tik jam nepitaria, bet taip pat jo nekentia. Visai kitokia padėtis yra dabartinėje Čekijoje, kurioje nepartinis disidentas

prezidentas Vaclavas Havelas, tęsdamas buvusio Čekoslovakijos prezidento Masariko demokratine tradicija, yra gerbiamas daugumos Čekijos piliečių, įskaitant buvusius ir dabartinius komunistus. Antras argumentas, minimas toje pačioje Algirdo Brazausko knygoje, yra pasisakymas, kad iš 220,000 LKP narių, tik 5% buvo fanatikų. Bet, jeigu ir taip būtų, j tuos 5% reiktų pirmiausia įskaityti LKP-CK sekretoriais Sniečkom, kuris ne tik buvo Lietuvos komunistų partijos diktatorius, bet taip pat aklas Maskvos politikos vykdytojas. Lietuvos komunistų partija, pagal Algirdą Brazauską, būdama visuotinė, neša visuotinę — kolektyvinę atsakomybę už padarytą politinę, ekonominę, fizinę ir moralinę žalą Lietuvai. Algirdas Brazauskas, dabartinis Lietuvos prezidentas, dalyvaudamas 1994 metų gruodžio mėn. LDDP surengtam minėjime LKP atsiskyrimo nuo TSKP penkerių metų sukakties proga, tuo savo dalyvavimu patvirtino, kad LKP persiorganizavimas į LDDP buvo paprastas partinis išskobas pakeitimas. Dabartinis Lietuvos prezidentas Algirdas Brazauskas save suspendavęs iš LDDP partijos, nebūtinai turėjo dalyvauti LDDP surengtame LKP paminėjime. Ivertinant dabartinę Algirdo Brazausko veiklą, pradėtą 1988 m. persitvarkymo periodu ir baigtą dabartinę Lietuvos prezidentu, šalia pozityvių šios veiklos darbų, buvo nemažai negatyvių, daugiausia dėl Algirdo Brazausko kompromisų ne tik su savimi, bet ir jo vadovaujamoje LKP ir LDDP partijose. Jeigu būtų LKP sekretoriai, pradedant Sniečkom ir baigiant Songaila, kovojo prieš Lietuvos nepriklausomybę, Algirdas Brazauskas, įtakojamas Sąjūdžio ir Sąjūdyje dalyvavusių komunistų, LKP narių, vedė jam būdingą kompromisinę žingsnis po žingsnis politiką, ir tuo metu nepasisakydama už visišką Lietuvos nepriklausomybę. Algirdas Brazauskas 1989 m. spalio 20 d. radijo interviu metu pareiškė: „Jeigu bus tokia tendencija, kad LKP yra visiškai savarankiška ir praktiškai neturinti ryšio su centru (suprask, su Maskva), tai būtų labai nepageidautina, juolab, kad gali atsirasti kitų jėgų, aš turiu galvoje dalį partijos, kuri keltų kitus tikslus (suprask, Lietuvos nepriklausomybės atstatymą)“. Šis Algirdo Brazausko pareiškimas buvo padarytas du mėnesius prieš LKP 1989 m. gruodžio mėnesio suvažiavimą, kuris, nepaisant Algirdo Bra-

zausko prieš suvažiavimą padaryto minėto pareiškimo, nutarė išstoti iš TSKP. Ši Algirdo Brazausko kompromisinė politika vėl pasitvirtino prieš 1990 m. kovo 11 d. Aukščiausios Lietuvos Respublikos Tarybos sprendimą paskelbti nepriklausomas Lietuvos valstybės atstatymą. Algirdas Brazauskas buvo nuomonės, kad pirmiausia reikia siekti Lietuvos autonomijos Gorbaciovio organizuojamoje Nepriklausomų Respublikų Sąjungoje. Tęsdamas savo 1989 m. politiką, kai jis per Lietuvos radiją pasisakė: „Kad nereikia nueiti per toli, reikalaujant nacionalinės nepriklausomybės ir kad būtų kur kas realiau siekti ir realios autonomijos“. Abiem atvejais, tiek LKP atsiskyrimo nuo TSKP, tiek Aukščiausios Lietuvos Tarybos sprendimo skelbti Lietuvos nepriklausomybę atstatymą, Algirdas Brazauskas savo nuomonę pakeitė, vėl padarydamas kompromisą ir nutardamas prisidėti prie Aukščiausios Tarybos sprendimo.

Ši Algirdo Brazausko kompromisinė politika vėl pasitvirtino, ji išrinkus Lietuvos prezidentu. Algirdas Brazauskas savo inauguracinėje kalboje paminė vieną pagrindinių priežasčių, kodėl Lietuvos piliečiai pasisakė už jo išrinkimą Lietuvos prezidentu, nes: „ Nesantaiką, karingumą, priešėjimą Lietuvos žmonės atmetė, jų atsiskaitys ir politikai“. Deja, politikai neatsisakė ir šių dienų Lietuvoje politinė polarizacija, prasidėjusi Aukščiausioje Lietuvos Taryboje tarp Algirdo Brazausko šalininkų ir Vytauto Landsbergio šalininkų, yra ir toliau tęsiama Lietuvos parlamente.

Kyla klausimas, ar Algirdas Brazauskas savo kompromisine politika neprieštarė šios polarizacijos tarp jo remiamų darbių ir Vytauto Landsbergio remiamų konservatorių? Algirdas Brazauskas, norėdamas polarizaciją sumažinti ar panaikinti, savo inauguracinėje prezidentinėje kalboje, kvietė visas Lietuvos politines partijas ir judėjimus susitarti dėl bendradarbiavimo ir pasirašyti Santarvės deklaraciją. Santarvės deklaracija pasirašyta ir politinių partijų taryboje prieš respublikos prezidento nerą svarstomi labai svarbūs Lietuvos valstybingumo klausimai, daugiausia susiję su kaimyninės Rusijos ne labai palankia Lietuvai politika. Prezidentui Algirdui Brazauskui, nepaisant jo parei-

kimo inauguracinėje kalboje, nepavyko sumažinti Lietuvai ne-naudingos politinės polarizacijos, o tai jis glėbėjo pasiekti pritardamas centrinių Lietuvos partijų pasiūlymui, kad vyriausybė būtų sudaryta didžiosios partijų koalicijos pagrindu. Prisimenant Lietuvos Respublikos prezidentinius rinkimus ir abu kandidatus — Algirdą Brazauską ir Stasį Lozoraitį, Stasys Lozoraitis rinkiminės kampanijos metu, numatydamas, kad Lietuvai reikalingas visų partijų bendras darbas, pasiūlė didžiąją koaliciją, kurioje svarbi vaidmenį turėtų Algirdas Brazauskas ir jo vadovaujama LDDP. Algirdas Brazauskas šį pasiūlymą atmetė tuo pagrindu, kad Stasio Lozoraitio pasiūlymas yra grynai politinis strateginis ėjimas politiniams rinkimams laimėti. Algirdui Brazauskui laimėjus rinkimus, Stasys Lozoraitis ne tik kad nebuvo pakviestas būti užsienio reikalų ministrų vyriausybėsje, kaip buvo jam siūloma centrinių politinių partijų, bet jis buvo Algirdo Brazausko atšauktas iš Lietuvos ambasadoriaus JAV pareigų ir tuo pačiu buvo atmeta taip labai Lietuvai reikalinga didžioji koalicija.

Sugrįžkim prie Algirdo Brazausko inauguracinės kalbos, kurioje jis paminėjo nesantarvę, karingumą ir susipriešinimą kaip pagrindines polarizacijos priežastis. Galima būtų surasti ir daugiau priežasčių: LDDP komunistinė praeitis, naujai atkurta konservatorių partija turinti ne jungiančią, bet skaldomą įtaką ir tradicines Lietuvos partijas ir susipriešinimas tarp Vytauto Landsbergio, vieno iš opozicijų vadovų ir Algirdo Brazausko, Respublikos prezidento. Pirmą kartą Lietuvos žmonės, supratę politikų susipriešinimą ir nesutarimą dirbti Lietuvai labai reikalingoje partijų koalicijoje, juos atmes būsimų rinkimų metu. Algirdas Brazauskas ne tik neturėtų kandidatuoti į Lietuvos prezidento postą, bet taip pat turėtų po savo prezidentinės kadencijos pasitraukti iš aktyvaus dalyvavimo Lietuvos politikoje. Algirdas Brazauskas, JAV prezidento Carterio pavyzdžiu, galėtų sugrįžti prie savo profesinio inžineriaus darbo, kuriame jis sėkmingai reiškėsi praityje.

Šis mano laiškas yra skiriamas Algirdui Brazauskui, turinčiam reikšmingą vietą profesiniame ir politiniame Lietuvos gyvenime. Algirdo Brazausko pasitraukimas iš politinio gyvenimo būtų tikslingas kompromisas, pasitarnaujantis Lietu-

Naujovė Cicero mieste

Daug kartų kyla klausimas: kiek iš viso Amerikoje gyvena lietuvių, kur jie labiausiai susitelkę? Šiuo klausimu jau būta nemažai spėliojimų ir svyravimo tarp pateikiamų skaičių, todėl neverta leistis į ilgesnes diskusijas. Vienas efektingiausių būdų kartą metuose pasitikrinti, kur šiame krašte yra lietuviškos salos ar salelės, tai atkreipti dėmesį į Lietuvos Nepriklausomybės šventę, intensyviausiai švenčiamą maždaug tarp pirmojo savaitgalio prieš vasario 16-tąją ir savaitgalio po tos datos. Atrodo, kad jokia kita, lietuviams turinti savitos reikšmės, šventė nėra taip uoliai švenčiama, kaip Vasario 16-tą. Vien pažvelgus į mūsų periodikoje garsinamų švenčių datas, o po to — iškilnių aprašymus, galime susidaryti vaizdą, kokia svarbi užsienio lietuviams toji diena, kai 1918 m. vasario 16 d. Vilniuje Lietuva visam pasauliui drąsiai paskelbė: esu laisva, nepriklausoma, pati savęs valdymoje. Tai dieną dvidešimt mūsų tautos sūnų, padėjusių savo parašą po Nepriklausomybės paskelbimo dokumentu, buvo įrašyti į istorijos puslapius — visiems laikams, visų pavyzdžiui ir pagarbai.

Kai turime vietovę, kurioje gyvena nedaug lietuvių, jokių problemų neatsiranda: kas ruošia šventę, kas dalyvauja tose, o kas kitose iškilmėse. Susirenka visi, pagal išgalvotą atlieka programą, o paskui džiaugiasi, jeigu pavyko suburti į salę kuo daugiau po plačias apylinkes išsibarsčiusių tautiečių. Didesniose telkiniuose pasitaiko nesutarimų. Vieni rengėjai remiasi tradicijomis, kiti — ambicijomis, o už visų keblumų dažniausiai tupi žalias kipiškukas su dolerio ženklų ant kaktos. Mat Vasario 16 proga renkamos aukos...

Turbūt niekam nereikia aiškinti, kas atsitinka, kai įsimažo pinigai. Žinoma, logiškiausia išėjus būtų aukas visiškai išjungti iš Nepriklausomybės šventės, o jas savo organizacijoms rinkti kitais būdais, kitais kartais. Daugelį tas „pinigų rinkimas“ iškilmingoje šventėje ir nuo dalyvavimo atgraso. Nemažai mūsų tautiečių kadaise, vos atvykę į šį kraštą, labai

piktinosi, kai pamatė, kad Amerikoje Mišių metu renkami pinigai. Atrodė tiesiog šventagiška ir kone laukėme, kad Kristus, nusivijęs virvę kaip anais laikais Jeruzalėje, išvytų iš šventovės tuos pinigautius. Panaši nuotaika užpuola ir Vasario 16-sios minėjimuose. Štandien siūlyti, kad Nepriklausomybės šventės proga nebūtų renkamos aukos, yra gan pavojinga, nes lengvai galime užsitraukti rengėjų rūsti. Antra vertus, vasario 19 d. teko būti Nepriklausomybės šventės iškilmėse, teikiančiose vilčių, kad ateityje galėsime suderinti ir tai, kas dar atrodo nesuderinama Cicero miesto lietuvių šiemet prieš Vasario Sešioliktąją pasidėjo organizacinės ambicijos ir šalį. ALTA ir apylinkės Lietuvių Bendruomenė suruošė bendrą šventę. Tiesa, buvo renkamos ir aukos — prie to paties stalo sėdinti ir ALTA, ir LB atstovams. Niekas nesiskaldė, nesiginčijo, žmonės aukoję, kam patys panorėjo, o publikos buvo pilna Sv. Antano parapijos sale. Ne „altininkų“, ne „bendruomenininkų“ ar dar kitokių, bet lietuvių, kurie su meile — tevyinės Lietuvos meile — susirinko švesti jos Laisvės šventę.

Malonu buvo matyti žilagalvius vyresniusius ir jaunesnius vaikus, ir pakankamai jaunimo. Malonu buvo stebėti prieš Antrąjį pasaulinį karą atvykusius tautiečius ir, jam pasibaigus, su didžiąja imigrantų banga atplaukusius iš pabėgėlių stovyklų Vokietijoje. Publikoje buvo ir visai neseniai iš Lietuvos pas mus atkeliavusių, žodžiu, susirinkusių ir Nepriklausomybės šventę parapijos saleje, publika atstovavo visiems lietuviškojo telkinio sluoksniams (buvo ir svečių iš toliu).

Kai programos pabaigoje visa šventė dainavo „Lietuva brangi“, visi — bent tą porą valandų — tvirtai tikėjo Lietuvos himno žodžiais, kad „vardan Lietuvos“ vienybę jų tarpe žydi. Tai puikus pavyzdys kitų vietovių lietuviams. Tikėdami, kad ciceriečiai pradėjo naują Nepriklausomybės šventės tradiciją, juos sveikiname ir džiaugiamės gražiu mostu.

vai: nes, kas gera Lietuvai, turėtų būti gera ir Algirdui Brazauskui. Tuo pačiu metu, kai aš krei-

piuosi su šituo atviru laišku į Algirdą Brazauską, aš taip pat kreipiuosi su atskiru atviru laišku į Vytautą Landsbergį.

„Lietuvos prisiminimų“ bankete, įvykusiame vasario 5 d. Martinique saloje, Vyčiai pagerbė nusipelnusį lietuvi muziką, prof. Leonardą Simutį. Čia ji į salę iškilnių pradžioje palydi Georgeann Macke.

Nuotr. Jono Tamulaičio

IŠ IPATĖLIO ŠNEKTŲ

JURGIS JANKUS

21

— Matai? — piktai atsisuko moteris į seniūną, o tas tik pečiaiis patraukė ir dar pridėjo:
— Matai, nematai, o yra kaip yra. Pas mus mat būdavo taip, jeigu žodi pasakė, tai taip kaip kirviu kiršta, o čia, matyti, kitaip. Jeigu sako, kad jo, tegu ir turisi, — numojo ranka.
— Tegu turisi, — nenusileido moteriškė, — be visi žinosis, kad to Ameriko, ar kaip jis ten, žodis kaip vėjas. Vieną sykį į vieną pusę, kitą į kitą. Kaip vėtrungė ant Milašiaus malūno.
Ir pasuko į duris, bet tarpdury sulaukė Deveikis.
— Palauk, kad nubėgi, — pasakė. — Kad mano kaimynas sako, jog viską nupirko, nors tu perkamųjų niekas ir nematė, tegu būnie ir taip, kaip sako. Negi žmogų už gerklės imsi. O kai atskelkia jo sesuo ar pusėsėrė, tai irgi gerai, nereikės rūpintis, ką daryti su tuošiom trobelėm. Bet va vienas man galvoje. Uršulė Netruks sueiti keturias savaites, ir kas ją prisimins, jeigu mes, negavę vištų, išsivaikšiosim? Kaip jums atrodo, kad tą dieną užprašytumėm Mišias su egzėkvijom, o paskum susirinktumėm pas mane atkalbėtumėm rožančių, pagiedotumėm. Va, aš pats jos austais miliukais apsiirengęs, ne vienas ir jūsu.
Tais šnekėdamas pasirausė po kišenę, ištraukė sidabrinį rublį ir padėjo ant stalo.

— Seniūnas poryt žadėjo važiuoti į turgų. Ir moteris žadėjo. Užėikit pas kleboną. Gal rublio užteks. Jeigu neužtektų, ne aš vienas jos miliuką nešioju... Mano kaimynas va net ant jo žemės sėdasi.
— Ne veltui, — atžėrė tas.
— Miliukai, marginiai, trinyčiai irgi ne veltui buvo — dar kiekiau atžėrė toji pati, kur kanape jau buvo pasigavusi. — Ką mėtai pinigų vaikus iš kelio vesdamas, galėtum ir pats vienas ketursavaitį surengti.
— Gal ir galėčiau, bet kad čia jūsu papročiai, ne mano. Iš kur viską galėčiau žinoti?
Pasigraibė po kišenę ir padėjo auksinį dešimtrublį, tiesiai ant Deveikio sidabrinio. Nežinau, kiek jūsu klebonas lupa, bet tiek turėtų užtekti.
— Bus ir egzėkvijom, — viena iš moterų pridėjo.
Po kelių dienų tikrai atsikrausė Ameriko sesuo, nedidukė, žviriti moteraitė. Moteris šnekėjo, kad niekaip negalėtų pasakyti, kiek jai metų: kai linkama ir baltus dantis rodo, saktum nedaugiau negu dvidešimt, o kai apimsta ir neį susiraukia, galėtum spėti ir apie keturiasdešimt. Niekas nežinojo nė iš kur atvažiuo. Pats Amerikas savo arkliais iš kažin kur parvežė. Burniai pro langą matė, kai abu daiktus į vidų susinėšė. Nedaug tų daiktų ir tebuvė: pora maišų turbūt su drabužiais ir patalyne, ir plokščia, geležimis apkaustyta skrynja. Tą pačią dieną ji užėjo pas seniūną pasakyti, kad nuo to vakaro karvė milš ji pati. Buvo smagi, juokėsi ir juokavo. Eidama atgal užšnekino daržely besitriušiančią Nikšienę. Iš tikrųjų darželyje Nikšienei nieko nereikėjo, bet kai pamatė naują gyventoją, einančią pas seniūną, išbėgo ir pasitursino tarp gėlių, kad galėtų iš arčiau į naują gyventoją pažūrėti, o toji ne tik nosį susukusi nepraejo, bet priėjo prie tvoros, palabino ir emė girti darželio grožybę. Kai Nikšienė pakilo ir, šluostydama si prijuostę rankas, kurių tikrai nereikėjo

šluostytis, ir pati priėjo prie tvoros, moteris pasakė, kad ji nauja gyventojas, Ameriko pusėsėrė, atėjusi į Uršulės trobą. Vardas jos Morta. Pažįstami vadina visai: Mortule, Mortuti, Mortyti, Morčiuke.
— Gal todėl, kad esu tokia smulkutė. Kokia esu, tokia, tokios man pačiai užtenka. Truks pora dienų kol susitvarkysiu, o paskum prašom užėiti. Aš, kaip Uršulė, ir verpiu ir audžiu. Gal ne taip, kaip Uršulė, bet dirbu, kaip išmanau. Pamatysite. Patiks, išausiu ir jums, nepatiks, ausiu tiem, kuriem ligi šiol audžiau. Mačiau staklės dar ne visiškai baigtus trinyčius. Gal net šiandien išokus pabaigsiu. Kieno yra, galės atsiimti, o aš mesiuos miliuką, tokį eglutėmis. Daug kam labai patinka. Gal tamstom ne naujiena, gal Uršulė daug imantresnių audė. Ar nenaujauti, tamstele, kieno tie trinyčiai. Manau, kad jau rytą po pietų galėtų atsiimti.
Morta tarškėjo kaip sarkutė, ir Nikšienė, net labai norėdama, nerado plyšio, kur galėtų savo įterpti. Tik dabar pravėrė burną pasakyti, kad žino kieno tie trinyčiai ir kad nedelsdama pasakys, ir kol Morta nepravėrė burnos, pridėjo:
— Tai gal užteimtu į vidų? Pamatytum, kaip kaimynai gyvena.
— Dėkui. Labai, labai dėkui, bet negaliu. Ir taip kiek laiko sugaišau. Kai į naują vietą atsikėli, tai kelias dienas negali rankų praskirti. Ten viekas buvo vienai, o čia visiškai kitaip, tai kol viekas randi vietą. Turiu bėgti.
— Tai gal man nors kokią gėlytę, pasmaginti trobą?
— Gal kitą kartą. Dabar tai ne. Labai apsivertus. Mačiau ir Uršulės palangės marguoja. Visko nespėjau net akim apmesti, o dabar turiu bėgti.
Pakilo kaip žvirblis nuo tvoros. Ne, ne kaip žvirblis, kaip kitoks, ligi tol čia nematytas paukštis.

Kai Morta riedė riedėjo gatvę, Nikšienė net ant tvoros pasirėmusi nūžiūrėjo tolyn nuriedantį šmaikštumą, o paskum, net sijono nespėjusi pasikaišyti, protekinė pro keturis kiemus nubėgo pasakytį Polikarpieui, kad jos trinyčius Morta dar šiandien pat sės baigti, kad tuoj mesis miliuką eglutėmis ir kad rytą eidama trinyčių pasiimtum jį. Ji irgi norės pamatyti, kaip užbaigė trinyčius ir kaip atrodo metamas, o gal jau bus ir apmestas, miliukas.
— Jeigu jos rankos tokios greitos kaip liežuvis, gal turėsim net geresnę audeją už retapėdę Uršulę, — baigė savo žinojimą.
Po savaitės visas kaimas žinojo, kad Morta ir gera verpėja, ir dar geresnė audeja, o jos miliuko šventadieniems norėjo kiekvienas imantresnis vyras. Jie ir Morta jos nebevadino, bet įsikando Morčiuke. Kaip tu gali vadinti tokią dailią smagutę moterėlę tokiu nedailiu vardu kaip Morta, ypač, kad pas Polikarpus dar tebebuvo jau iš piemenių išaugusi pusmergė, apie kurią piemenys net daina buvo sudėję.
Gal dėl tos dainos Morčiukės vardas jai iš karto prilipo. Ir prilipo taip tvirtai, kad net pavardės niekas nežinojo ir neklusinėjo, o ji ir viduje pyškindama muštuvais, ir kieme ruošdamosi dailiu skardžiu balnu traukdavo nei kaime, net ir visoje parapijoje negirdėtas dainas. Kai reikalą prasimetusi išbėgdavo į kaimą, kiekvieną prašnekindama, visus smagia šypsena nutvieksdama, atrodė, kad ne ji, o pati saulutė kaimo gatvė rieda. Kai sekmandienį jaunimas susirinko Kirkių sode, padainuoti atėjo ir ji. Dainavo kartu su visais, paskum pamokė ir savo. Buvo visiems smagu.
(Bus daugiau)

TIK DU IŠ DAUGELIO

Albinas Markevičius su žmona Vida.

VISUOMENININKO ALBINO MARKEVIČIAUS SUKAKTIS

Š.m. sausio 25 dieną įvyko Albinas Markevičius 65-erių metų sukakties minėjimas, kuris buvo suruoštas „Reubens“ restorane, Marina Del Rey, Kalifornijoje.

Yra malonu pažymėti, kad visi pobūvio dalyviai prisidėjo savo aukomis, vietoj asmeniškos dovanos, prie bendros dovanos, kuri bus panaudota Lietuvoje, Sibiro tremtinių vieno kambario remontui. Jį pavadins Albinas Markevičius vardu. Sveikintina idėja ir graži dovana Lietuvai. Vykdamas šį kilnų tikslą ir žinantis Albinas Markevičius populiarumą visuomenės tarpe, jį pagerbti susirinko apie 120 svečių.

Paprastai žmogaus gyvenime yra laikotarpiai, pro kuriuos negalime praeiti tylomis. Jeigu žmogus pasiekia subrendusio „jaunuolio“ amžiaus, tačiau yra energingas, guvus ir jo atlikti darbai atkreipia visuomenės dėmesį, tai savaime suprantama, kad kitų žmonių teigiama reakcija yra vietoje. Kartais pats jubiliasas iš kuklumo sako: „Tai ką padariau, yra nesvarbu“. O yra svarbu. Jeigu Albinas Markevičius jau daug metų dirba kultūrinį-politinį darbą, jį remia čia ir Lietuvoje, tai įrodo, kad jis yra vertas teigiamo visuomenės pripažinimo.

Jis yra ne tik Tėvynės mylėtojų sąjungos Los Angeles įkūrėjas, bet ir daugelio lietuvių patriotinių organizacijų dalyvis ir rėmėjas. Jis įsteigė Santa Monica Lietuvių klubą ir Kredito uniją. Yra aktyvus daugelio Amerikos profesinių verslo organizacijų dalyvis, turi savo nekilnojamo turto pirkimo-pardavimo ir draudimo įstaigas. Sėkmingas verslininkas, kurio įstaigose dirba beveik visi lietuviai.

Los Angeles Lietuvių radijo klubo vicepirmininkas Albinas Markevičius įkūrė anglų kalba lietuvių savaitinį radijo pusvalandį, kurį finansuoja savo lėšomis.

A. Markevičius yra vedęs dr. A. Milaknio dukrą Vidą, augina sūnų ir dukrą, kurie studijuoja ir dirba Berkely universitete, Kalifornijoje.

Susirinkę pagerbti A. Markevičių dalyviai savo kalbose linkėjo jam išlikti užsienyje Lietuvos tikroju patriotu. Jo pozityvūs darbai padės Lietuvai įžengti į tikrųjų pasaulio demokratijų tarpą. Tokiomis ir panašiomis temomis kalbėjo jį sveikintys.

Pirmasis įžanginį žodį tarė Emanuelis Jarašūnas, kuris ir pravedė šį minėjimą. Lietuvos generalinis garbės konsulas Kalifornijai Vytautas Čekanauskas palinkėjo jubiliatui daug laimės ir sėkmės lietuviybės darbe. Pluoštą sveikinimų (bene šimtą), atvežė iš Lietuvos ten viešėjęs Aloyzas Pečiulis, kuris

dalių perskaitė kartu su Tina Petrušyte.

JAV Lietuvių Bendruomenės Vakarų apygardos vardu sveikino pirmininkė Violeta Gedgaudienė, JAV Lietuvių Bendruomenės vykdomosios tarybos pirmininkė Angelė Nelsienė. Toliau sekė pietūs ir gyvi pokalbiai.

Baigus pietauti, numatyta programos eiga tęsiant, pirmasis prabilo Santa Monica Lietuvių Kredito kooperatyvo vardu – Emilis Sinkys. Jo rimti žodžiai, perpinti humoro gyslele, pagyvino vakarą. Los Angeles Lietuvių radijo ir žurnalistų sąjungos vardu sveikino Vytautas Šeštokas. Toliau sekė Los Angeles BALFO pirmininko ir centro direktoriaus Rimtauto Dapšio trumpas, bet svarus, žodis. Santa Monica Lietuvių klubo vardu, buvusi A. Markevičiaus įstaigos tarnautoja Genovaitė Plukienė, prieš savo išreikštą linkėjimą, pageidavo pagyventi ir klubo veiklą. Pagalbos Lietuvai fondo vardu Edvardas Mickus po savo sveikinimo žodžio įteikė jubiliatui sveikinimo adresą, atsiųstą buv. prezidento Ronald Reagano.

ALTO organizacijos vardu sveikinimo žodį tarė Antanas Mažeika. Pažįstamų iš Kanados vardu sveikino Antanas Mikalajūnas. Paskutinį sveikinimą, įstaigos tarnautojų vardu, tarė Laima Wheeler.

Padėkos žodį pasakė pats jubiliasas Albinas Markevičius, kuris įvertino visų įdėtas pastangas šio neeilinio įvykio pasisekimui.

Dalyviai jam sudainavo „Ilgiausių metų“ ir griausmingą „Valio, valio!“ Vėliau pobūvio svečiai linkė mimosi šokių sukuryje ir nesukbėjo skirstytis namolei.

Baigiant noriu palinkėti A. Markevičiui ne tik geros sveikatos, ilgiausių metų, laimės ir džiaugsmo, bet kartu ir toliau tęsti išievojimą ir Lietuvos politinį-patriotinį ir kultūrinį darbą.

Padėka priklauso šio pobūvio organizatoriams ir vykdytojams – Astai Budginas, Laimai Wheeler, Audrai Reivydas, Birtutei Jocas-Mallatron ir kitiems.

Vytautas Šeštokas

„Lietuvos Našlaičių globos“ komitetas, kuriam pirmininkauja dr. Albina Prunskienė ir kuris yra JAV LB Soc. reikalų tarybos padalinys, nuolat gauna sąrašus našlaičių, kurių padėtis yra tikrai labai sunki. Tėvai ar motinai mirus, vaikus globoti paima giminaičiai, paimami globoti ir girtuoklių tėvų vargstantys vaikai. Vieni tu vaiku yra sveiki, kiti su kokia nors negalia, bet visi jie yra reikalingi šeimos globos, meilės ir šilumos. „Lietuvos Našlaičių globos“ komitetas stengiasi tokiems našlaičiams padėti, surasdama globėją Amerikoje, kuris apsimas našlaičiui padėti, aukodamas jį metus po 150 dol. Dažnai tokie globėjai pasiučia ir siuntinių bei aplanko savo globotinius Lietuvoje.

Mums sunku kartais suprasti, kokioje padėtyje yra našlaičiai ir jų globėjai Lietuvoje, tai dažniausiai vaikų artimieji: senelis, močiutė, vyresni broliai, seserys, tetos, dėdės ir pan., kurie ir patys vargingai gyvena.

Yra labai daug geraširdžių žmonių Lietuvoje, kurie akcijai, kad Lietuvos vaikai galėtų išaugti pilnaverčiais žmonėmis.

Štai vienas pavyzdys, kaip patys vargšai artimieji stengiasi padėti savo globotiniams. Laišką mums parašė senelis, buvęs ištremtas į Sibirą 1941 m., o prieš 5 metus grįžęs į Lietuvą. Jis rašo, kad 1991 m. Sibire mirė jo duklė ir jis pasižadėjo jai globoti jos vaikus. Jis rašo, kad trys vaikaičiai gyvena dabar Lietuvoje pas jį ir mokosi įvairiose mokyklose. Jie dabar yra 12, 14 ir 18 metų. Penki berniukai nuo 3.5 iki 10 m. amžiaus liko gyventi su tėvu Sibire, Altajaus krašte. Tėvas yra pirmos grupės invalidas. Toliau senelis rašo, kad nebūtų taip skaudi nelaimė, jei visas sunkiai uždirbtos santaupos nebūtų buvę nuvertintos. Už paliktą ir užgrobtą tėvų turtą motinai, kaip paveldėtojai, buvo 1989 išmokėta 8,900 rublių. Ties pinigai buvo pervesti į taupomąjį banką ir po jos mirties jam (seneliui) buvo išmokėti 89 litai... O už parduotą nekilnojamoji turtą Sibire prieš grįžtant į tėvynę senelis gavo 25,000 rublių, kurie buvo pervesti į Lietuvos taupomąjį banką ir už juos gauta 250 litų. Senelio pensija dabar yra 141 litas. Iš šios pensijos jis turi pats pragyventi ir dar išlaikyti 3 vaikaičius. Šis laiškas buvo gautas iš „Kaimo vaikų fondo“ (Jono Švobos).

Kitas pavyzdys – anketa ir jaunos globėjos aprašymas atėjo iš „Valstiečių laikraščio“ „Kaimo vaikai“ labdaros fondo. Graudu, bet ir džiugu, kai skaitai, kad jaunutė 21 m. moteris, ištekėjusi ir pati auginanti mažą mergytę, tėvams mirus, globoja dar savo 7 broliukus. Jos vyras dirba bendrovėje (gal buvusiam kolūkyje), o ji prižiūri visą šeimą: skalbia, verda, valo. Jie turi 6 ha žemės ir vieną karvę. Norėtų dar vieną nusipirkti, bet neišgali.

„Valstiečių laikraščio“ straipsnelyje rašoma: „Trūksta šiai šeimai ir lovų, ir patalynės, o svarbiausia – skalbimo mašinos. Neaišku, kiek dar

turės sveikatos vyresnioji sesuo rankomis kiekvieną dieną skalbti 10 žmonių drabužius ir patalynę“. Toliau laikraštis cituoja globos darbuotoją: „Pagalvokim, jei ne Violeta, broliai ir sesutė seniai būtų atsidūrę vaikų namuose. Jaunai Violetos šeimai, norėtųsi atsistoti ant kojų, kurti savo gyvenimą, tačiau jie nepalieka likimo valiai kitų šeimos narių“. Laikraščio straipsnelio pabaigoje rašoma, kad šioms vaikams buvo nuvežta rūbų, atsiųstų iš užsienio ir tikimasi, kad labdaros fondas „Kaimo vaikai“ šioms našlaičiams padės. „Lietuvos Našlaičių globos“ komitetas gavo iš „Kaimo vaikai“ fondo informaciją apie 4 šios šeimos vaikus (gim. 1987, 1985, 1980, 1978 m.). Tie vaikai jau yra „Lietuvos Našlaičių globos“ komiteto globojami, padedant Gražinai Landsbergienei.

Birtutė Jasaitienė, JAV LB Soc. reikalų tarybos pirmininkė, nuolat primena LB apylinkėms, kad remtu daugiau vaikų vargštančias šeimas Lietuvoje. Soc. reikalų taryba turi tokių daugiaaukščių šeimų sąrašus. Kas nori ir gali padėti, kviečiami kreiptis į Soc. reikalų raštinę, 2711 West 71st Street, Chicago, IL 60629, telefonas: (312) 476-2655.

Iš šių dviejų šeimų pavyzdžių galima susidaryti vaizdą, kaip sunku yra vaikams ir jų globėjams, bet kartu ir džiugu, kad Lietuvoje geri žmonės ir artimieji iš paskutiniųjų stengiasi vaikams atverti duris į geresnę ateitį, sukurti šeimos aplinką ir neatiduoda jų į vaiku namus.

Aldona Šmulskštienė

• 1915 m. sausio 12 d. JAV Kongresas atmetė pasiūlymą, kad moterims būtų suteikta teisė balsuoti.

Violetos globojamų brolių būrelis ir jos dukrytė.

The Baltic Observer
NEWS FROM ESTONIA, LATVIA AND LITHUANIA

10 Weeks - \$10.00
In Canada \$12 if ordered by March 31, 1995

• 25 Weeks - \$35.00
45.00

• 51 Weeks - \$65.00
85.00

• 2 Years - \$115.00
145.00

The Baltic Observer is the largest and most informative English language newspaper from the Baltic countries. Each week you will receive 24 pages of news about Estonia, Latvia and Lithuania with information on business, economy, education, events, legislation, news, politics and international relations. All issues are airmailed weekly direct from Latvia. Satisfaction guaranteed. If you are not completely satisfied after receiving two issues, your money will be refunded in full.

ORDER TODAY!!

Name _____
Address _____
City _____
State _____ Zip _____
Cred. Card # _____
Signature _____
Exp. Date _____

Canadian residents may pay by check or money order to Latvian Credit Union Ltd., Acct. No. 1414, 491 College St., Toronto, Ontario M5G 1A5 Canada. Payments with Visa or MC accepted at the US address only.

COPYLAND & BALTIC OBSERVER
Exclusive distributors of the Baltic Observer in US & Canada
558 Pilgrim Drive, Suite A, Foster City, CA 94404
(415) 341-2679 • Fax (415) 345-5116

Atlanta Import-Export Inc. greitai ir saugiai pristatys Jūsų siuntinius laivu ir Air Cargo į Lietuvą, Latviją, Estiją, Rusiją, Ukrainą ir Baltarusiją. Pristatome tiesiai į namus. Nuo 1995m. vasario mėn. padidės persiuntimo kaina į Lietuvą. Tikslesnę informaciją gausite paskambinę į Atlanta IE, Inc. raštines:
Chicago: (312)434-2121, 1-800-775-5END
St. Pete Beach: (813)363-7700
Cleveland: (216)481-0011
New York: (914)258-5133

CLASSIFIED GUIDE

HELP WANTED

LAMCO LANDSCAPING & MAINTENANCE CO.
Washington, D.C.
Ieško darbininkų pjauti žolę - pradėdam balandžio mėn. Pradinė alga \$8 (val.; būtina turėti darbo leidimą (work permit). Parūpinsim butą veltui gyventi kartu su kitu lietuviu. Kreiptis prieš balandžio mėn.:
Aleksas, tel. 202-244-2373

FOR RENT

Įnuojojamas 3 kamb. apšildomas butas, apyl. 71 St. ir Washenaw Ave., vienam arba dviem suaugusiems asmenim. Yra šaldytuvai ir virimo plyta. \$325 | mėn. + „security dep.“ Kreiptis | Alina nuo 8 v.r. iki 3 v. p.p., tel. 312-476-8727.

FOR SALE

LIETUVIŲ EGZODO LITERATURA 1945-1990

Kazio Bradūno ir Rimvydo Šilbajorio redaguota, dvidešimties autorių parašyta knyga, apžvelgianti visą 45 metų mūsų egzodo literatūros laikotarpį. Veikalas 864 didelio formato puslapių, kuriuos puošia šimtai įvairiausių iliustracijų. Leidėjas – mecenatas yra Lietuvos Fondas, vardinis leidėjas – Lituanistikos Institutas. Leidinys gaunamas „Drauge“, 4545 West 63rd Street, Chicago, IL 60629. Knygos kaina – \$30.00. Užsisakant paštu, persiuntimo išlaidoms pridėdama \$4.00. | Kanada – \$6.00. | kitus kraštus – \$6.50. Ilinojaus gyventojai visais atvejais dar primoka \$2.63 valstijos mokesčių.

Pirkiau Toyota Camry arba Honda gerame stovyje. Skambinti 708-423-0012

REAL ESTATE

GREIT PARDUODA

RE/MAX REALTORS
(312) 586-5959
(708) 425-7161

RIMAS L. STANKUS

- Perkant ar parduodant
- Greitas ir sąžiningas pataravimas
- MLS kompiuterių FAX pagalba
- Nuosavybės įrašymas veltui
- Perkame ir parduodame namus
- Apartamentus ir žemę
- Pensininkams nuolaida

MISCELLANEOUS

ELEKTROS ĮVEDIMAI – PATAIŠYMAI
Turiu Chicago miesto leidimą. Dirbu ir užmiesty. Dirbu greitai, garantuoti ir sąžiningai.
312-779-3313
KLAUDIJS PUMPUTIS

10%—20%—30% pigiau mokėsit pas mus už apdraudą nuo ugnies, taip pat ir už automobilio draudimą.

FRANK ZAPOLIS
3208 1/2 West 95th Street
Tel. (708) 424-8654
(312) 581-8654

Pirkiau Toyota Camry arba Honda gerame stovyje. Skambinti 708-423-0012

TAISOME SKALBIMO IR DŽIOVINIMO MAŠINAS, ŠALDYTUVUS, ŠILDYMO SISTEMAS, VIRYKLAS, ORO VENTILUOJIMUS.
H. Deckys
Tel. 585-6824

Pigiai, greitai valome rūsius, garais, išvežame šiukšles, pervežame baldus, darome visus namo remontus. Tel. 312-445-7393

VASARIS GERIAUSIAS LAIKAS VELYKINIAMS SIUNTIAMS PER BALTIA EXPRESS CO LTD

PREZ. VIDAMANTAS RAPŠYS

- GARANTUOTAS SIUNTINIŲ PRISTATYMAS PRIEŠ VELYKAS BE MUTTO;
- AMERIKIETIŠKO MAISTO SIUNTINIAI TIK 38 DOLERIAI

VISI SIUNTINIAI APDRAUSTI IR PRISTATOMI TIESIAI GAVEJUI Į NAMUS

PRISTATYKITE SIUNTINIUS JŪMS PATOGIAUSIU ADRESU:

BALTIA EXPRESS CO., LTD
3782 W 79TH STR.
CHICAGO, IL 60652

BALTIA EXPRESS
3354 GLENDALE BLVD
LOS ANGELES, CA 90039
213-661-5670

BALTIA EXPRESS/ANDRIS RUNKA
504 GRAND AVE
GRAND RAPIDS, MI 49501
616-364-9723

SKAMBINKITE NEMOKAMAI 1-800-SPARNAI (1-800-772-7624)
VELYKINIUS SIUNTINIUS REIKIA PRISTATYTI IKI KOVO 6 DIENOS

DĖDĖS SAMO ŽEMĖ
Patalpa su Amerika (JAV)

Liepos 18 d. Kauno leidykla „Varpas“ išleido Vinco Šalčinio knyga

DĖDĖS SAMO ŽEMĖ - Patalpa su Amerika (JAV)

336 pusl., daugiau kaip 90 nuotraukų bei iliustracijų. Tiražas - 2000.

Nors knyga tiesiogiai skirta Lietuvos skaitytojams, bet yra naudinga visiems, kas domisi Amerikos istorija, geografija, gamta, ekonomika, kultūra, žmonių gyvenimu ir t.t. Tai ne kelionių aprašymas, o platus įdomios medžiagos bei faktų apie J. A. V. rinkinys.

Autorius turi labai ribotą tos knygos kiekį, ir siūlo ją nedelsiant įsigyti. Gaunama „Drauge“ ir kitur. Platintojams – nuolaida. Kaina – 13.50 JAV dol. plus persiuntimo išlaidos. Užakyti ir čekį siųsti:
V. Šalčinai, 2268 S.E. Carnation Rd., Port St. Lucie, FL 34952. Iš jo užsakius, autorius pats sumoka siuntimo išlaidas.

LAIŠKAI

PASVARSTYKIME IR APIE TAI

Susirinkę mokytojai ir švietimo darbuotojai. Ta proga man prisiminę vienos abiturientės, baigusios aukštesnę lituanistinę mokyklą 1985 metais, atsakymas į mano klausimą: „Ką darytum ir pakeistum, jeigu būtum paskirta vedėja?“ — „Atskirčiau vaikus, kurie gerai kalba lietuviškai nuo tų, kuriems lietuvių kalba yra antroji namų kalba. Sunku, oi sunku mums mokiniams patenkinti tėvelius daroma lietuvių kalbos pažanga, ir drauges, kuriems labai sunku sekti aiškinimus apie dalyvius ir padalyvius, kada jie net veiksmažodžių asmenavimo nemoka. Galbūt įvesčiau beskyrę lietuvių kalbos sistemą, paliekant geografiją, istoriją ir kitus dalykus skyles sistemoje.“

Norėtusi prašyti, kad besvarstydami, kaip mokyti lietuvių kalbą lyg svetimą, pasvarstykite ir apie tai, kaip stiprinti lietuvių kalbos dėstymą, tiems, kuriems lietuvių kalba nėra svetima (naujai atvykusieji, namie lietuviškai kalbančių tėvų vaikai), kad jiems nebūtų sunku — „patenkinti tėvus ir draugus“. Gal pasvarstykite ir apie beskyrę sistemą, kur, pabaigus pirmą grupę, eisi į antrą ir t.t. Tuo būdu stiprinsime lietuvių kalbą tiems, kurie ją moka, palengvinsime tiems, kuriems ji yra svetima kalba.

Eugenija Barškėtienė
Hinsdale, IL 60521

ARGI VISKAS TIKRAI TAIP NIŪRU?

Iš vasario 12 d. Čikagoje vykusio vasario 16 minėjimo pilnoje žmonių Maria H.S. auditorijoje tikėjusi tautinio ikvėpimo, kuris stiprintų jėgas ir padėtų su ūpu išsilaikyti lietuviškam gyvenime. Juo labiau todėl, kad pagrindinis kalbėtojas buvo prof. Vytautas Landsbergis, kuris, kaip anuo metu Kudirka ir Basanavičius prikėlė tautą, savo tvirta laikysena buvo tas spiritus movens, kuris su kitais išdavė tautą iš šiuolaikinių priešpados pančių.

Gerai paruošta ir perduota ilgo paskaitą kalbėtojas pradėjo įdomiai, primindamas pradžioje Sajūdžio nueitą garbingą kelią. Tačiau juo toliau, tuo daugiau tema krypo vien tik į bauginančiai niūrius pavyzdžius ir beviltiškus išvedžiojimus. Manau, kad tokia taktika nepagerina ir taip jau žmonių liūdna būklė, o tik prisideda prie to, kad daug kas nebetiki į nieką, net nėra linkę balsuoti, nes nemato balsavimo prasmės.

Kalbėtojas, kaip opozicijos vadas, yra profesionalas politikos srityje ir kaip tokį norėtusi matyti politikos arenoje veikiant savo ir savo bendraminčių nuopelnais bei planais, o ne vien tik remiantis valdančiųjų silpnymis. Rinkimai gi kone prieš akis. Reikia prasmingai ruoštis, o tam yra svarbi kiekviena likusi diena ir proga.

Rinkliavos metu mačiau, kaip, neigiamai paveiktas, mišėjimo dalyvis suplėšė iš anksto paruoštą čekį... Gaila, kad po pertraukos buvo tušti vietų, nes pagal muz. Ričardo Soko sklandžius motus, Čikagos Lietuvių operos vyrų choras atgavino ūpą ir jausmus su širdžiai brangiais lietuviškais kūrniais. Tų garsų paveiktas tikiuosi, kad su laiku debesis praslinks ir „saulutė džiugins vėl patekėjus“.

Leonidas Ragas
Itasca, IL

RUSAI IR MES

Man kraujas verda, kai skaitau, kad rusai reikalauja ne tik karinio tranzito per Lietuvą, bet ir oro koridoriaus, dvigubos pilietybės ir nenori, kad Lietuva deportuotų rusų nusikaltėlių. Jei lietuviai bus „gerais vaikeliams“, Maskva teiks Lietuvai gerų prekybos sąlygų. Atrodo, kad Rusija ketina Lietuvai nupirkti. Be abejonės, rusai nekantariai laukia, kad rusai patauti Lietuvoje. Jie mano, kad tai yra jų istorinė teisė.

Jei LDD — nesustabdys rusiškų batų laizymo, Lietuva vėl greit bus ir Rusijos dalis.

Istorija aiškiai rodo, kad slavų įtaka lietuviams yra nuodai. Su Rusija (ir Lenkija) diplomatija reikalinga, bet mūsų istoriniams priešams vis nuolaidų duoti — tai nėra priimtina padėtis.

Taip pat jau laikas tiems, kuriems lietuviška Lietuva yra neapkenčiama, kraustyti namo!

Dovydas Bagdonas - Pleškys
Miami, FL

DĖL OMAHOS LITUANISTINĖS MOKYKLOS

Noriu atsakyti į „Drauge“ (nr. 27) LŠ švietimo tarybos pirmininkės R. Kučienės pareiktą rūpestį dėl lituanistinės mokyklos klasės Omahoje apšildymo.

Pastatų apšildymas neužbaigė su klebono mirtimi, kaip rašė R. Kučienė. Tiesa, Šv. Antano parapijos rūpesčiai nemazgi ir ateitis neiški. Neturėdami administratoriaus ir būdami vyskupijos rankose, visi parapijiečiai turime vienodas teises ir pareigas. Rodos, Dievas davė visiems vienodai proto ir rankas. Turėdama raktus, mokyklos vedėja Aušrelė Sakalaitė turėtų anksčiau atvykti į klasę ir atskirti radiatorius. Tikrai arkivyskupas Curtis neatvyks ir nesuteiks tos paslaugos.

Regina Kučienė, nežinodama visų faktų ir tikrai išsklausiusi Aušrelės Sakalaitės skundą, neturėtų Omahos lyginti su Lietuvos vargais.

Ramutė Ariėnė
Omaha, NE

LAIŠKE PINIGŲ NĖRA

Mes dažnai nusiskundžiame, kad siunčiami laiški nepasiekia mūsų artimųjų Lietuvoje. Jeigu praityje mes įdedame į laišką vieną kitą dolerį, jokiū būdu daugiau to nedaryti. Kai kurie nesąžiningi Lietuvos paštininkai jau gana pasipelnė.

Ar ne geriau būtų, jeigu mes, rašydami laiškus į Lietuvą, ant kairės pusės apatinio voko kampe užrašytume „LAIŠKE PINIGŲ NĖRA“? Kai į Lietuvos pašta, su tuo užrašu, ateis krūva laišku, Lietuvos paštininkai žinos, kam tas užrašas taikomas.

Aleksas Mikalūnas
Oak Lawn, IL

„SHIP'S CONTAINER“

Nuo senų senovės prekės ir daiktai keliaudavo į uostus maišuose, dėžėse, statinėse ir kitaip supakuoti.

Jų pakrovimas ir iškrovimas pareikalavo daug darbo rankų ir brangiai apmokamo laiko. Per tas kelias ar keliolika dienų laivo igulai reikėdavo mokėti algas, o milijonai, investuoti į laivo statybą, nieko neuždirbdavo.

Po Antrojo pasaulinio karo atstatė kitų šalių prekybos laivynai pradėjo nurungti Amerikos laivus, galėdami vežti prekes už pigesnę kainą, nes jų darbo jėga buvo kelis kartus pigesnė.

Reikėjo rasti išeitį. Maždaug prieš trisdešimt penkerius metus pasirodė pirmieji, iš 22

Sesutės Grigaitytės vaidina Omahos lituanistinės mokyklos kaledinėje programoje.

tanklaivių perdirbti laivai, specialiai pritaikyti didelių žėzių transportui, pavadinti „Container Ships“.

Amerikos McLean laivų bendrovės idėja buvo nuostabiai praktiška savo paprastumu. Pagaminti stiprios dėžės ir jas nugabenti pas siuntėją. Prekės sukraunamos į dėžę paties siuntėjo, ji nuvežama į uostą ir pakraunama į laivą. Dėžė, nuplukdyta į gavėjui artimiausią uostą, pristatoma į vietą, išvežiant perkraustymo, sandėliavimo ir „nubyrėjimo“.

Svarbiausia — sutrumpinant laivo iškvėrimo ir pakrovimo laiką į vieną ar dvi dienas, užuot kelių, ar net keliolikos dienų.

Dėžės buvo duotas vardas „Ship's container“. Jų struktūra ir dydis šiek tiek keitėsi, kol nusistovėjo iki dabartinio, visų šalių priimto, septynių su puse pėdos pločio, septynių su puse pėdos aukščio ir keturių dešimties arba dvidešimties pėdų ilgio. Pagamintos iš metalo, stiprios, sandarios, atidaromos iš vieno galo, su stipriais užraktais, sudėtos viena ant kitos, stipriai susikabina. Žmonėms, turintiems su transportu reikalus, žodis „Ship's container“ riskia kaip tik tokia, o ne kitokia dėžė. Tas vardas jau yra tiek įsigyvenęs, kad kasdieninėje kalboje naudojamas tik vardas „container“, neminint „Ship's“.

Neatrodo, kad kitos šalys priešintų šiam pavadinimui. Italijoje, Švedijoje, Prancūzijoje ir Vokietijoje vadina „container“. Ispanijoje, „Contenedor“, dar kartais pridėdami „de barco“. P.S. Gal kas nors galėtų surasti lietuvišką žodį angliskam „crate“?

Vitas Katinas
Richmond Hill, NY

IR VĖL ŠTROMAS

Nudžiugau vasario 7 d. „Drauge“ užtikęs Emilijos Valantinienės laiška, kuriame ji trumpai drūtai nubraukia nuo prof. A. Štromo galvosenos marksistines samanas. Praėjusį rudenį, lankydamasis Lietuvoje, į pasididžiuojančių klausimus apie tarybinę pažangą kelių ir pastatų statyboje, atsakydavau, jog deju bandau įsivaizduoti, kaip būtų atrodžiusi Lietuva po 50 nepriklausomybės metų... Džiaugiuosi, kad ir E. Valantinienė tą patį klausimą pastatė prof. Štromui, bandančiam mums įkalbėti pasididžiamą tarybinę nestovėjimo vietoje cemento, asfalto ir plytų srityje. Nenustebau kitur sužinojęs ir apie štrominę LDDP evangelizaciją Australijoje, LB Tarybos suvažiavime. Idomu, kad kairiųjų kalbėtojų kelionėms atsiranda pinigų. Prieš keletą metų Australijoje dešinieji, mano straiptisų skaitytojai, bandė iš JAV pasikviesti dešinijį kalbėtoją, bet — nesukrapštė dolerių kelionė.

A. Štromą ir A. Venclovą tautos sąmonės „reprezentantais“ padarė ne vien sovietiniai diplomatai: juos laurų lapais apkaičiojo JAV „liberalų“ ir marksistų akademikų įtaigota dalis mūsų inteligentijos. Nors tie išleistieji ir patys sakė esą tik (komunizmo) „disidentais“, vadinasi — tik heretikais, atmetančiais kai kurias dogmas, išveivijoje buvo traktuojami lyg jie būtų buvę rezistentai, kaip Svarinskas, Terleckas, Sadūnaitė, Tamkevičius.

Išveivijos kairiųjų įtakoje net kai kurie dešinieji „vaduotojai“ nebeatskyrė pelkų nuo grūdų. Kur, jei ne VLIKo Seimo 1977 m. St. Petersburg, Floridoje, man teko susikirsti su (pagrindiniu kalbėtoju) dr. A. Štromu dėl detentės, per kurią Vakaram ginklavos, finansavo ir šėrė Lietuvos okupantą. Štromas nebuvo prieš detentę. Dabar jis nėra prieš LDDP. Prie išveivijos, ir per ją tautiečių Lietuvoje klaidinimo, be abejo, prisidėjo ir dalis išveivijos spaudos, plačiai

atvėrusios vartus dviem minėtiems „išleistiesiems“. Kai Lietuvoje buvo prigūžėję tokių „politologų“ iš užsienio, nuostabu, kad Seimo rinkimų metu žmonėms komunistai nebeatrodė esą komunistais. Išveivijai reikėtų nuspręsti, ar tauta yra tikrai laisva nepriklausomoje Lietuvoje, ir atitinkamai veikti. Juk ir Kuba yra nepriklausoma...

Vilius Braženas
Bonita Springs, FL

KVIEČIAMĖ ZANAVYKAI

Šių metų gegužės 20 ir 21 dieną („Tėviškės žiburiose“ buvo išspausdinta klaidinga data) Šakiuose rengiama didelė Lietuvos okupantų ir po pasaulį išsiblaškusių zanavykų suvažiavimas. Visus maloniai kviečia Zanavykų krašto muziejaus direktorė Bronė Sakalaušienė, kurios adresas yra Šakių rajonas, 4460, Lithuania.

Bronė Sakalaušienė

„DRAUGO“ RĖMĖJAI

10.00 dol. Helen M. Muskus, Chicago, IL; Juozas Uknevičius, Escondido, CA; Helen Walski, Palos Hts, IL; Juzefas Sedlickas, Rochester, NY; Ignas Podelis, Mansfield, MA; Roma Zorska, University Hts., OH; Veronica Brinas, Brookfield, IL; Irena Blekys, Seattle, WA; Liudas Medelis, Sun City, CA; A. Jonaitis, Grand Rapids, MI; Marija Milisauskas, Racine, WI; Brone Karaškienė, Delran, NJ; Tony Darnica, Durand, IL; Baly Arūnas, Toronto, Ont., Kanada; Ina Kasis, Oriand Park, IL; R. Vaina, Miami Beach, FL; Rita Bureikaitė, Washington, DC; Stasys Dzikas, S. Pasadena, FL; John Bulota, Baltimore, MD; Genovaitė Bakas, South Pasadena, FL; Jonas Purlulis, St. Pete Beach, FL;

25.00 dol. Jonas Gvazdinskas, New Buffalo, MI; Gediminas Lapėnas, Daytona Beach Shores, FL; Aleksas Pabraza, Oak Lawn, IL; Juan Leonikas, St. Pete Beach, FL; A. E. Karaliūnas, Lemont, IL; Regina Juškaitė, Detroit, MI; Albinas Reskevičius, Omaha, NE; Sigita Tomšienė, Chicago, IL; dr. Edmund Butrimas, Jacksonville, FL; Aga Rimienė, Chicago, IL; Leonas Petronis, Dearborn Hts, MI;

Aukos siunčiant laikraščio prenumerata

60.00 dol. dr. Janina Jakševičienė, Oak Lawn, IL;
55.00 dol. Jeronimas Svabas, Three Oaks, MI; Vlade Damasius, East Chicago, IN; Jurgis Štuopsis, Sharon, MA;
50.00 dol. O. Danisevičius,

Woodhaven NY; kun. Vytautas Balčiūnas, Putnam, CT; P. J. Kliorys, Euclid, OH; Charles Rulys, Hamilton, Ont., Kanada; Ray Masiliunas, Oak Lawn, IL;
45.00 dol. A. S. Paškonis, Downers Grove, IL;
40.00 dol. Bronius Rakauskas, Wasaga Beach, Ont., Kanada;

35.00 dol. Juozas Vaskela, Etobicoke, Ont., Kanada; Antanas Sprindys, Deltona, FL;
30.00 dol. Gražina Mikenas, Woodridge, IL; Juozas Mikulis, Westchester, IL; Elena Gabriėnė, Chicago, IL;
25.00 dol. Joseph Tjunelis, Farmington, CT; Regina Banionis, Los Angeles, CA; Našlių ir Našliukių klubas (per B. Žemgulį), Chicago, IL; Jonas Juodis, Beverly Hills, FL; Liudas Smulckšys, Arlington, Hts, IL;
20.00 dol. John Bedulskis, Ingleseide, IL;

15.00 dol. Mindaugas Pračkaila, North Riverside, IL; Vacys Jocy, Dearborn Hts., MI; Marius Ambrose, New Market, MD; Algis Tonkūnas, Upland, CA; Sofija Žiūraitis, St. Pete Beach, FL;
10.00 dol. Jadvyga Aukščiuėnas, Chicago, IL; Kazys Aizinas, Chicago, IL; V. Paulionis, Chicago, IL; Elena Marčiukaitis, Dearborn, Hts., MI; Stepas Smalinskas, Livonia, MI; V. Švabienė, Three Oaks, MI; Vytautas Vaiciulis, Wood Haven, NY;

Esame nuoširdžiai dėkingi už kiekvieną auką, nes ji yra „Draugo“ gyvybės lašas, padėsianti ir toliau dirbti lietuviškas laubai.

A.†A. AGNĖ KIŽIENĖ JASAITYTĖ

Gyveno Chicagoje, Marquette Parko apylinkėje. Mirė 1995 m. vasario 20 d., 12:10 val. ryto. Gimė Lietuvoje, Amerikoje išgyveno 45 m. Nuliūdę liko: vyras dr. Juozas, dukterys — Audronė, Gintarė, Asta Hannan, žentas Scott, sūnus Juozas; anūka: Aras ir Alana Hannan bei kiti gimines.

Velionė buvo veikli ateitininkė, Korp! Šatrijos narė, veikli N. P. Marijos Seserų rėmėja, ilgametė „Draugo“ dienraščio tarnautoja ir aktyvi narė Pasaulio Lietuvių Katalikų bendrijoje.

Velionė pašarvota trečiadienį, vasario 22 d. nuo 2 iki 9 v.v. Petkus Marquette laidojimo namuose, 2533 W. 71 St. Atsiveikinimas trečiadienį 7 val. vakaro.

Laidotuvės įvyks ketvirtadienį, vasario 23 d. Iš laidojimo namų 9 val. ryto bus atlydėta į Švč. M. Marijos Gimimo parapijos bažnyčia, kurioje bus aukojamos 9:30 val. ryto gedulingos šv. Mišios už velionės sielą. Po Mišių velionė bus palaidota Šv. Kazimiero lietuvių kapinėse.

Vietoje gėlių galima aukoti Ateitininkų Fondui, Putnamo seselėms arba Lietuvos Našlių Globos komitetui.

Nuoširdžiai kviečiame gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę: vyras, dukterys, sūnus, anūka, žentas ir kiti gimines.

Laidotuvių direkt. D. A. Petkus / D. M. Petkus. Tel. 312-476-2345 arba 1-800-994-7600.

A.†A. POVILAS NAURECKAS

Gyveno Lemont, IL. Iškelio į Amžinuosius Namus 1995 m. vasario 19 d., sulaukęs 77 metų.

Gimė Lietuvoje, Jonišio apskrityje, Pošupų kaime. Amerikoje išgyveno 45 m.

Nuliūdę liko: žmona Ona, dukterys — Laima Rogers, žentas Edvardas, Birutė Gillespie, žentas William; anūka: Jonas ir Vincas Bertulius, Aleksandras ir Andrius Mrazek; Lietuvoje sesuo Ona Sviridova, brolis Antanas Naureckas su šeima.

Priklausė Lietuvos Vyčiams, kuopa 36. Velionis pašarvotas antradienį, vasario 21 d. nuo 3 iki 9 v.v. S. C. Lack ir Sūnūs Palos Hills laidojimo namuose, 11028 Southwest Hwy.

Laidotuvės įvyks trečiadienį, vasario 22 d. Iš laidojimo namų 9 val. ryto bus atlydėtas į Pal. Jurgio Matulaičio mišios bažnyčia, kurioje bus aukojamos 10 val. ryto gedulingos šv. Mišios už velionio sielą. Po Mišių velionis bus palaidotas Šv. Kazimiero lietuvių kapinėse.

Nuoširdžiai kviečiame gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę: žmona, dukterys, anūka ir kiti gimines.

Laidotuvių direkt. S. C. Lack ir Sūnūs. Tel. 708-974-4410.

A.†A. ALEKSANDRAI LIKANDERIENEI

mirus, liūdinčius vyrą EUGENIJŲ, dukras RITĄ ir KRISTINĄ, sūnų ANDRIŲ su šeima nuoširdžiai užjaučiame

Elena, Dalia, Tadas Varankai
ir Rasa McKean

TRANSPAK

Siuntiniai į Lietuvą laivu su pristatymu į namus.

Skubiems siuntiniams - AIR CARGO.

Komercinės siuntos pagal susitarimą.

Dokumentus, įgaliojimus notarizuojam veltui.

MAISTO SIUNTINIAI nuo \$29.- iki \$98.-

Aukštos kokybės maisto produktai

Du patys populiariausi, tai šventinis už \$39.- ir

55 svarų įvairaus maisto už \$98.-

\$39.- kava tirpi, kava malta, vitaminizuota arbata (tirpi),

kakava tirpi, vaisių koncentratas, sausainiai, aliejus,

mėšos konservai, aspirinas, multivitaminai.

\$98.- dešra (rūkyta), mėšos konservai, šprotai, vaisių

koncentratas, margarinas, aliejus, sūris, sausainiai,

vitaminizuota arbata (tirpi), kakava tirpi, kava malta,

kakava, cukrus, kruopos (ryžiai), makaronai, razinos,

majonezas, riešutai (išlūskinti), konservuoti žirneliai,

konservuoti agurkai, šokoladas, aspirinas,

multivitaminai. 55 svarai arba 25 kg.

Pageidaujant prisiųsime smulkia informaciją.

Siųskite per seniausią siuntinių į Lietuvą įstaigą.

Dirbame nuo 1987 m.

TRANSPAK, 2638 W. 69th St.

Chicago, IL 60629 Tel. 312-436-7772

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

A. a. Agnė (Jasaitytė) Kizienė mirė š. m. vasario 20 d. Čikagoje. Gyveno Marquette Parko apylinkėje. Ji buvo ilgametė „Draugo“ redakcijos tarnautoja, uoli ir veikli visuomenininkė, ateitininkė, Korp! Satrijos narė, Nekalto Prasidėjimo Marijos seserų rėmėja, dažna bendradarbiė lietuviškoje spaudoje. Aktyviai reiškėsi Pasaulio lietuvių katalikų bendrijoje. Pasiliko vyras dr. Juozas Kizys, sūnus Juozas, dukterys Audronė, Gintarė ir Asta, žentai, vaikaičiai Aras ir Alana. A. a. Agnūtės palikta spraga mūsų visuomenėje bus ilgai jaučiama. Laidotuvių informacijos pateikiamos penktame šios „Draugo“ laidos puslapyje.

A. a. Agnė Kizienė.

Amerikos Lietuvių Tautinės sąjungos valdyba rengia iškilmingą Lietuvos nepriklausomybės atstatymo – Kovo 11 dienos – paminėjimą kovo 12 d., sekmadienį, Jaunimo centre. Vėliavų pakėlimas bus 11 val. ryte Jaunimo centro sodelyje, 11:15 val. pamaldos Jėzuitų koplyčioje, 12:15 val. p.p. akademinė ir meninė programa Jaunimo centro didžiojoje salėje. Po minėjimo – pasivašinimas JC kavineje. Visi Čikagos bei apylinkių lietuviai kviečiami rezervuoti šią datą ir gausiai dalyvauti mūsų valstybės nepriklausomybės atstatymo dienos šventėje.

Abiturientų tėvų susirinkimas šaukiamas vasario 26 d., sekmadienį, 12 val., tuoj po šv. Mišių pal. Jurgio Matulaičio misijoje. Susirinkimas bus posėdžiui kambaryje; laukiami visi tėveliai.

x Maloniai kviečiame visus į nuotaikingą profesionalų atlikėjų koncertą „Gimtinių toliai“, kuris įvyks š. m. vasario 26 d., sekmadienį, 12:30 val. p.p. didžiojoje salėje Lietuvių centre, Lemont, IL. (sk)

x Siuntiniai į Lietuvą laivu per TRANSPAK. Skubiems siuntiniams – AIR CARGO. **Maiso siuntiniai** nuo \$29 iki \$98. Produktai aukštos kokybės. Du populiariausi tai \$39 šventinis siuntinys ir 55 sv. įvairaus maisto už \$98. **TRANSPAK, 2638 W. 69 St., Chicago, IL 60629, tel. 312-436-7772.** (sk)

ALTO Čikagos skyriaus valdybos ir tarybos posėdis šaukiamas vasario 24 d., penktadienį, 6 val. vakare, ALTO centro patalpose, 6500 S. Pulaski Road. Visi valdybos ir tarybos nariai prašomi gausiai dalyvauti, bus svarstomi labai svarbūs reikalai. Atskiri pakvietimai nebus siunčiami.

Vasario 26 d., 9 val. ryte, Tėvų jėzuitų koplyčioje bus aukojamos šv. Mišios už a.a. Salomėjos Endrijonienės, buvusios Jaunimo centro Moterų klubo pirmininkės, sielą. Prašome, kas gali, kartu su mumis prisiminti velionę savo maldose.

Henrikas Kisielius, 52 metų amžiaus, š. m. sausio 4 d. mirė Los Angeles apylinkėse. Buvo gimęs Kybartuose, o atvykęs į Ameriką ilgą laiką gyveno Cicero lietuvių telkinyje. Jo motina Anelė Šulaitienė buvo ilgametė LB Cicero apylinkės pirmininkė. Liko jo dukros Dalia ir Lisa, o taip pat įsūnis Dovidas. Velionio kūnas buvo sudėgintas ir bus atgabentas į Čikagą palaidojimui.

JAV LB Švietimo tarybos rengiamose darbo konferencijose įvairūs paskaitininkai ir konferencijų dalyviai turi progos pabendrauti, pasidalinti mintimis, išmokyti naujų metodų ir teorių. 1995 m. vasario 26 d. konferencijoje dalyvauš net dvi viešnios iš toliau Jūratė (Krokytė) Stirbienė iš Philadelphia, PA ir dr. Sytė (Strazydytė) Reitz iš Madison, WI. Jūratė Krokytė Stirbienė šiuo metu siekia doktorato iš pedagogikos specialybės University of Pennsylvania. Dr. Sytė Reitz yra baigus biochemiją State University of New York-Stony Brook ir dirba savanoriškai kaip „Midwest Director, The Feingold Association of the United States“. Pirmoji kalbės apie lituanistinių mokyklų programų ir mokomų dalykų sustatymą. Antroji kalbės apie svarbius reikšinius vaikų gyvenime (pvz., jų dietą namie), kurie gali paveikti vaikų elgesį ir pažangą moksle. Lietuviškų mokyklų mokytojai ir Čikagos bei apylinkių visuomenė maloniai kviečiama konferencijoje dalyvauti.

„Ažuolų“ amžiaus sulaukę vyrai, kuriems žmonos suruošė bendrą gimtadienio šventę. Iš kairės: A. Skriptūnas, R. Stropus, A. Glavinskas ir G. Deveikis.

x Parduodame bilietus kelionėms į Lietuvą ir į visus pasaulio kraštus geriausiomis kainomis. Skambinti: T. Lesniauskienė, Travel Centre, Ltd., tel. 708-526-0773. (sk)

ŠIUPINIUI PUODAI JAU PARUOŠTI

Mažosios Lietuvos draugijos ruošiamam tradiciniam Užgavėnių šiupinui, įvykstančiam vasario 25 d., 6 val. vakaro, Balzeko lietuviškos kultūros muziejaus „Gintaro“ salėje, puodai jau paruošti; bulvės, žirniai ir svogūnai nupirkti, šeiminkėms lieka tik pasirūpinti prieskoniais. Kokius prieskonius vartos, apie tai jos nekalba. Tylėjime glūdi jų paslaptis. Šiupinį jos verda visada su dideliu atsidėjimu. Jį išvirus ir dar garuojantį sukrovus į dubenius, papuošdavo kiaušelių uodegomis. Ar šį kartą šeiminkėms pasiseks prisipašyti kiaušeliui, kad jos paukotų šiam pobūviui savo uodegas, dar nežinoma. Bet galimybė yra. Taip

Prašymai Lietuvių fondui 1995 m. bendrai paramai gauti bei įvairiems projektams, turi būti atsiųsti ne vėliau, kaip iki š. m. kovo 15 d. Prašymai studentų stipendijoms turi būti atsiųsti iki š. m. balandžio 15 d. Prašymų anketos Lietuvių fondui siunčiamos paštu, arba įteikiamos Lietuvių fondo raštinėje asmeniškai. Faksu (Fax) atsiųstos prašymų anketos nebus svarstomos. Anketos stipendijoms ir bendrai paramai gaunamos šiuo adresu: Lietuvių fondas, 14911 127th Street, Lemont, IL 60439. Telefonas: 708-257-1616.

ALTO įstaiga Washingtono praneša, jog Atstovų rūmų nariai pasisakė už kongr. Richard Durbin pataisytą HR 7 rezoliuciją, kad iš būsimojo įstatymo nebūtų išbrauktos Lietuvos, Latvijos, Estijos ir Ukrainos valstybės, bet atitinkamu metu jos būtų priimtos į NATO sąjungą. Iš ALTO įstaigos Čikagoje buvo išsiųsta 630 fakso prašymų Illinois atstovams Kongrese, kad jie balsuotų už šią Richard Durbin papildytą rezoliuciją.

Dantų gydytojas dr. Romualdas Povilaitis š. m. vasario mėnesį praleidžia Kauno Medicinos akademijos Stomatologijos fakultete. Vasario 16-tos proga sveikinamas kolegas ir draugus Čikagoje rašo: „Šiandien aštuonias valandas praleidau klinikoje su studentais ir instruktoriais. Supažindinau kaip daryti rentgeno nuotraukas ir patiems jas išsiaiškinti. Pasisekimas nepaprastas! Pareikalavimas didelis!“

Edis ir Laura Mikalūnaitė, Wheaton, IL, siūsdami „Draugo“ prenumeratos mokestį, jam dovanoją dar 100 dol. Kiekviena pagalba yra ramstis, kuris išlaiko laikraščio pajėgumą. Rėmėjams nuosirdžiai dėkojame.

Jeį svarstote kam dovanoti Jūsų nenaudojamą Bostone išleistas Lietuvių Enciklopedijos komplektą, tokia dovana labai pradžiuogintumėte „Draugo“ redakciją, kurios turimas LE kompletas jau labai susidėvėjęs. Galintieji knygas dovanoti, prašomi pranešti „Draugo“ redakcijai, tel. 312-585-9500. Būsime labai dėkingi.

valgydavo senovės prūsų lietuvių. Šiuopinį jamžino net mūsų didysis rašytojas Kristijonas Donelaitis savo „Metų“ epe. Nuo to laiko šiupinys žinomas ir kitose Lietuvos vietose.

Zinoma, moterys ir merginos dažnai jau iš anksto prisibijo, kad jis nebūtų riebesnis už verdamą namuose. Bet joms nereikėtų per daug rūpintis dėl sunkelių susiaurėjimų, suankstėjimų, Ričardo Soko estradniam orkestrui grojant, vieną šokių po kito šokant, jose atrodytų dar grakštesnės, žavingesnės, gal net praras ne vieną svarą, kad, namo sugrįžus, net nuosavos svarstyklės suabejos savo užduotimi.

Šiupinui numatoma ne vien pastiprinti kūną, paminklinti kojas, bet kartu suteikti dalyviams progą pasidžiaugti menine programos dalimi. Kadangi programos atlikėjai vis dar toliau lavina savo balsus, neteko nugirsti net jų pavardžių. Tikriausiai bus įdomi programa ir atlikėjų balsai skambės žavėtinai gražiai.

Kas kartą jau dalyvavo Mažosios Lietuvos draugijos suruoštamam Užgavėnių šiupinyje, tas, be abejojimo, žino, kaip linksmi, smagiai, jaukiai ir kultūringai galima praleisti tokį vakarą. Senais laikais vieši šiupinio vakarai pritraukdavo visokias pažįturį žmones, ne tik savęs parodymui, bet ir kitų pamatymui. Ne tik Šilutės „Germania“ viešbučio, bet ir tuolaikinio didžiausio Klaipėdos „Viktoria“ viešbučio salės, kartais ir Šaulių namai, prisipildydavo išsipušušia visuomenė. Ten sueidavo žinomi asmenys iš politinio ir kultūrinio gyvenimo – dalyvavimas šiupinyje buvo prestižo dalykas. Tad, reikia manyti, kad šį šeštadienį Čikagos ir jos apylinkių lietuviškoji visuomenė atvyks gausiai į šiupinį, ne tik save parodyti, su pažįstamais susitikti, bet ir pabendrauti geriausioje nuotakoje.

vb

„AŽUOLŲ“ ŠVENTĖ

Šiais metais keturi vyrai, kaip ažuolai, sulaukė „Ažuolų“ amžiaus – 60 metų. Jų žmonos iškėlė jiems puikią puotą Pasaulio lietuvių centre, pasikviesdamos gimines ir draugus. Puotai prasidėjus, orkestrui grojant maršą, visi keturi apvainikuoti jų pačių nupintais ažuolų lapų vainikais, kurie jiems labai tiko. Orkestro grojamas maršas linksmam nutiekė svečius. Papietavus puotos ruošėjos inėšė didžiulį, žvakėmis papuoštą tortą. Visi keturi „ažuolai“ žvakes vienu kartu užpūtė, tuo garantuodami sau ilgą amžių. Svečiai šauniai ir trunkiai pašoko, padainavo, o nuotaika buvo puiki.

Todėl dar kartą sveikiname Albertą Glavinską, Gediminą Deveikį, Algimantą Skriptūną ir Romaną Stropų šia proga ir dėkojam jų žmonoms – Laimai, Irmui Nijolei ir Rasutei už šaunią puotą.

B. Kronienė

x Vasario 14 d. „Drauge“ a. a. Konstancijos Micevičienės mirties pranešime buvo klaidingai išspausdintas velionės vardas. Atsiprašome.

x „Našlaičių Globos Komitetas“ gavo aukų našlaičiams iš: \$50 – Bronius Juška iš Kenosha, IL iš Chicago, Jonas ir Sija Trakimai iš Philadelphia; \$25 – Juzė Augaitytė-Tamašauskienė iš Philadelphia; Ona ir Algis Karaliai iš Beverly Hills, CA, \$30 – R. A. ir R. Lapinai iš Chomedey, Canada a. a. J. Poškienės atminimą pagerbdami. Komitetas nuosirdžiai dėkoja aukotojams; 2711 W. 71 St., Chicago, IL 60629. (sk)

Lietuvių Katalikų spaudos draugijos direktorių posėdyje š. m. vasario 15 d. Marijonų vienuolyno patalpose. Sėdi iš kairės: „Draugo“ moderatorius kun. Viktoras Rimšelis, Birutė Jasaitienė, draugijos pirm. dr. Antanas Razma, marijonų provinciolas kun. Donald Petraitis, Marija Remienė, Danutė Bindokienė; stovi: Bronius Juodelis, Algirdas Ostis, kun. Boniface Vaišnora, MIC, prof. dr. Leonardas Šimutis, „Draugo“ administratorius Pijus Stončius, Indrė Tjūnelienė, Vaclovas Momkus, dr. Petras Kisielius ir Juozas Paškus.

ATIDARYTA „VARTU“ GALERIJOS PARODA ČIKAGOJE

Kasmetinė Vasario 16-osios meno paroda buvo atidaryta vasario 10 d. Čiurlionio galerijoje, Jaunimo centre. Sios parodos eksponatus iš Vilniaus atvežė dail. Saulius Vaitiekūnas. Jis kartu su Nida Rutkienė vadovauja „Vartų“ galerijai Vilniuje.

Parodos atidarymo programą pravedė Čiurlionio galerijos valdybos narė Birutė Sontaitė. Pirmasis kalbėtojas buvo Lietuvos gen. konsulas Čikagoje Vaclovas Kleiza. Jis sveikino parodos dalyvius ir rengėjus Vasario 16-osios proga, primindamas, kad menas ir kūryba gyuoja ten, kur klesti laisvė. Ši Lietuvos dailininkų paroda Čikagoje yra sveikintinas reiškinys, pabrėžiantis laisvėjimo etapą ilgame Lietuvos kelyje į laisvę ir nepriklausomybę.

Algimantas Kezys savo žodyje išvardino visus parodoje dalyvaujančius dailininkus, trumpai apibūdinamas kiekvieno kūrybą. Parodoje dalyvauja šie autoriai: Jūratė Bagdonavičiūtė, Juzefa Čeičytė, Vyngintas Čeikauskas, Irena Dauksaitė-Guobienė, Danutė Gražienė, Algirdas Griškevičius, Audrius Gražys, Leonardas Gutauskas, Galius Kličiūsis, Edvardas Kokanauskis, Jūratė Mykolaitytė, Algirdas Petrušis, Klaudijus Petrušis, Audrius, Puipa, Raimundas Sližys, Romualdas Stančikas, Balys Tuskėnas, Kostas Žardalevičius ir pats parodos organizatorius Saulius

JAV LB Švietimo tarybos organizuojama darbo konferencija turėtų sudominti ne tik lituanistinių mokyklų mokytojus, bet mokinių tėvus, senelius ir visuomenę. Sekmadienį, vasario 26 d., 10:30 val. r., Pasaulio lietuvių centre Jūratė Stirbienė kalbės tema „Kas turėtų būti mokoma lietuviškoje mokykloje ir kaip daryti“; 11:15 v.r. Dr. Sytė Reitz kalbės tema „Dietos įtaka elgesiui ir mokymuisi“; 1 val. p.p. konferencijos dalyviai turės progos dalyvauti Jūratės Stirbienės pravedamose apvalaus stalo diskusijose: 2:30 val. p.p. Rūta Venclovienė kalbės tema „Svetimos kalbos mokymas“; 3:30 val. p.p. Rima Binder kalbės tema „Geografija, griežtieji mokslai, vaiko kalbos turinimas“. Čikagos ir apylinkių lietuvių visuomenė kviečiama pagerbti prelegentus (ir susidomėti jų temomis) savo gausiu dalyvavimu darbo konferencijoje.

• **Draugo fondas** yra tiltas į „Draugo“ gyvybę.

Kristina Razmienė (iš kairės) ir Laura Stalioniė, modeliausias naujusias madas pernyktėje, Montessori mokyklėlių rengtoje, madų parodoje. Šiemet paroda ruošiamą kovo 19 d., 12 val., Lexington House salėje.

IŠ ARTI IR TOLI

MIAMI FL

VYSKUPO MIŠIOS LIETUVIŲ KLUBE

Į Miami Lietuvių klubą šeštadienį, kovo 11 d., atvyksta vyskupas Paulius Baltakis ir kun. Vytautas Pikturna. Tą dieną atskiruose Lietuvių klubo kambariuose nuo 12 val. (vidurdienyje) bus klausoma išpažinčių, o 1 val. p.p. klubo salėje bus aukojamos šv. Mišios. Po Mišių ten pat bus tiekiami pietūs.

KOVO 11-SIOS MINĖJIMAS

Kovo 11-sios, Lietuvos Nepriklausomybės atstatymo penkerių metų sukaktis Miami Lietuvių klube bus minima sekmadienį, kovo 12 d. Nuo 1 val. p.p. bus rodoma Sibiro lietuvių tremtinių choro Lietuvoje susukta labai įdomi ir jausminga vaizdajuostė. Bus tiekiami ir pietūs. Visi kviečiami.

DAYTONA BEACH, FL

ATVYKSTA VYSK. P. BALTAKIS

Lietuviškos šv. Mišios Daytona Beach Prince of Peace bažnyčioje bus aukojamos ketvirtadienį, kovo 9 d., 2:30 val. p.p. Šv. Mišias aukos vysk. Paulius Baltakis, OFM. Ta proga vyskupas klausys ir išpažinčių.

Koresp.

Auka „Draugo“ paramos fondui— yra lietuviškos laidos ateities kartoms.

DRAUGAS FOUNDATION
4545 W. 63rd St., Chicago, IL, 60629

Aukos yra nurašomos nuo Federalinių mokesčių.